

2014

*DAHA İYİ BİR GELECEK,
DAHA İYİ BİR TÜRKİYE İÇİN
GÖRÜŞ VE ÖNERİLER -14*

ISBN: 978-605-137-465-9

TOBB Yayın No: 2015/256

TOBB yayınları için ayrıntılı bilgi
Yayın Müdürlüğünden alınabilir.

Tel : (0312) 218 20 00

Faks : (0312) 218 20 64

internet: www.tobb.org.tr

TOBB yayınlarına tam metin ve ücretsiz olarak internetten ulaşabilirsiniz.

Tasarım: Merdiven Reklam Tanıtım

GMK Bulvarı Özveren Sokak No: 13/14 Demirtepe - Ankara

Basım: Özyurt Matbaacılık

Büyük Sanayi 1. Cad. Süzgül Sk. No: 7 İskitler - Ankara

İÇİNDEKİLER

38. İKTİSATÇILAR HAFTASI “TÜRKİYE’DE İKTİSAT VE SİYASET - BÜYÜME - BÖLÜŞÜM - DEMOKRASİ” 8 Nisan 2014, İstanbul.....	5
İSTANBUL SANAYİ ODASI 12. SANAYİ KONGRESİ “21. YÜZYILLA BÜYÜK YÜZLEŞME” 15 Mayıs 2014, İstanbul	11
TOBB 70. MALİ GENEL KURULU 22 Mayıs 2014, Ankara.....	17
AB-TÜRKİYE KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ ORTAK TOPLANTISI 19 Haziran 2014, İzmir	27
“ÖZEL SEKTÖRÜN YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL İÇERMEDEKİ ROLÜ” KONFERANSI 18 Ağustos 2014, İstanbul	33
KALKINMA AJANSLARI ÇALIŞTAYI 16 Eylül 2014, Ankara	39
AVRUPA BİRLİĞİ ÜYE ÜLKE BÜYÜKELÇİLERİ İLE ÇALIŞMA TOPLANTISI 25 Kasım 2014, Ankara	43
B20 TÜRKİYE TOPLANTISI 15 Aralık 2014, İstanbul.....	49
DEDE KORKUT KİTABI TANITIM TOPLANTISI 11 Mart 2015, Ankara	57
TÜRK-ARAP EKONOMİ FORUMU 1 Nisan 2015, İstanbul.....	61

*38. İKTİSATÇILAR HAFTASI
"TÜRKİYE'DE İKTİSAT VE
SİYASET - BÜYÜME - BÖLÜŞÜM
- DEMOKRASİ"*

8 Nisan 2014, İstanbul

Türkiye’de insanları bir araya getirip, bir konu üzerine akıl yürütmelerini sağlamak zordur. Ama bunu 38 yıldır devam ettirmek takdir edilmesi gereken bir başarıdır.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nin tarihçesi aslında Türkiye ekonomisinin gelişiminin ve dönüşümünün bir aynası gibidir. Türkiye’nin ilk sanayileşme hamlesinde, sonrasında gelen planlı ekonomi döneminde, 80’lerle başlayan serbestleşme hamlesinde ve son 15 yılda küresel ekonomiye entegrasyon sürecimizde İktisatlıların önemli bir rolü var.

38. İktisatçılar Haftası etkinlikleri çerçevesinde tartışacağınız konular da birbirinden önemli. Çünkü doğru politikalar tasarılmanın çok önemli olduğu bir döneme giriyoruz. Küresel ekonomi hepimizin de çok iyi bildiği gibi çok hızlı değişiyor. Son 15 yılda bizleri derinden etkileyen dönemlerden geçtik. 1997 Asya kriziyle başlayan sıkıntılı dönemde 1999 ve 2001 krizlerini yaşadık.

2001 krizi sonrasında yaşanan görece istikrar ortamı ve küresel para bolluğu ile birlikte yüksek büyüme rakamlarını yakaladık. Tabi, “her şeyin fazlası zarar” olduğu gibi “paranın fazlasının da zarar” olduğunu gördük ve 2008 küresel finansal krizini yaşadık.

Kriz sonrasında da Amerikan merkez bankasının küresel ekonomiyi adeta karantinaya aldığı “Parasal Genişleme” dönemini yaşadık. Bu dönemlerin hepsinde esen rüzgardan olumlu yada olumsuz etkilendik. Bazen önlemlerimizi önceden alabildik, bazen de darbeyi yedikten sonra hızla toparlamasını bildik. Ama bana göre küresel ekonomide yeni bir döneme giriyoruz.

Bu yeni dönemde küresel sistemde 3 önemli değişime karşı hazırlıklı olmamız gerekiyor. Öncelikle, önümüzdeki dönemde bizi yeni bir küresel iktisadi ortam bekliyor. Küresel kriz öncesinde ve küresel kriz sonrasındaki parasal genişleme dönemindeki bol likidite dönemi sona erdi.

FED’in geçtiğimiz Mayıs ayından beri aldığı bir dizi kararla, eskisi gibi, rahat ve ucuz borçlanma imkânları azalıyor. Korkut (Boratav) Hocanın bu konuda veciz bir tespiti var. Ekonominin mayıs sıkıntısı diyor. Cidden bu sıkıntıyı atlatıp normale dönmemiz gerekiyor. Aslında bu durum sadece FED kararları ile de ilgili değil.

Ekonomiyi krize sokan küresel dengesizliklerin azaldığı bir döneme giriyoruz. Doğal olarak borç verenlerin serbest finansman kaynakları azalıyor, borç alanların da fon talepleri düşüyor. En fazla cari açık veren 10 ülkenin ortalama cari açığı 2008’de yüzde 5’lerden bugünlerde yüzde 2’lere gerilemiş durumda. En fazla cari fazla verenler de fazlalarını milli gelirin yüzde 8’leri düzeyinden yüzde 4’lere indirdiler. Yani, küresel ekonomide belirgin bir dengelenme var.

Bu yeni dönemde, hem şirketlerimiz, hem de vatandaşlarımız artık daha tedbirli ve temkinli hareket etmek zorunda. Hükümetler ve özel sektör olarak, bu yeni ortama nasıl uyum sağlayacağımıza ve büyüme-istihdam-refah artışı dengesini nasıl koruyacağımıza odaklanmak zorundayız.

Aslında bu seneki İktisatçılar Haftası konunuz da bununla çok alakalı. Bu yeni ortamda nasıl büyüyeceğiz ve nasıl paylaşacağız? İşte buna dönük politikalarımızı hızla tasarlamalıyız. Bu politikaları da bu tür akademik platformlardan çıkarmalıyız.

Bizi değişime zorlayan sadece küresel finans akımları da değil. Küresel ticaret ve yatırımlarda yaşanan yeniden yapılanma da bizi bir dönüşüme zorluyor. Dünyada bölgeselleşme hız kazanıyor. Bunda da öncülüğü ABD yapıyor. Önce pasifik ülkeleri ile Trans-pasifik Ortaklık Anlaşması başlatıldı. Burada ABD, Japonya, Kore, Kanada, Avustralya, Malezya, Meksika gibi önemli ülkeler bulunuyordu.

ABD geçen sene de AB ile Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı girişimine hız verdi. Bu iki girişimin önemi şuradadır. Birincisi Dünya Ticaret Örgütü'nün dünya çapında uygulamaya çalıştığı ticaretin serbestleştirilmesi görüşmelerine bir alternatif çıkıyor. Bu iki girişim, birlikte dünya ekonomik gücünün üçte ikisine denk geliyor. Bu da sadece ticareti ve yatırımları değil, üretim standartlarını belirleme konusunda da büyük bir güç elde etmelerini sağlıyor.

Şu an bizim ürettiğimiz ürünler 220 volt'a göre dizayn ediliyor. Eğer bunlar 110 volt'u benimserse, tüm üretim kapasitemizi yeniden yapılandırmamız gerekecek. Bir başka deyişle, bu yeni küresel sistemin içinde olanlar ile dışarda kalanlar arasında ciddi bir makas açılacak. Bizim Türkiye olarak oyunun içinde tutacak adımları ivedilikle atmamız gerekiyor.

Bizleri etkileme potansiyeli taşıyan bir diğer önemli konu da küresel enerji haritasıyla ilgili. Biliyorsunuz ABD başta olmak üzere birçok enerji bağımlısı ülke kaya gazı üretimiyle kendine yeter noktaya geldi. Örneğin, ABD dışardan 10 liraya aldığı gazı artık 3 liraya üretiyor. Bu şu anlama geliyor. Son 20-30 yılda Amerika'dan Uzak Doğu'ya kayan imalat sanayi yavaş yavaş Amerika'ya geri dönmeye başlayacak.

Enerji dengelerinin yeniden kurulduğu bu yeni ortamda, üretim ilişkileri de yeniden şekillenecek. Enerjide dışa bağımlı bir ülke olarak bu yeni döneme hazırlanmamız gerekecek.

Doğal olarak küresel ekonomideki bu değişim sürecinden Türkiye de etkileniyor. İlk olarak, son aylarda finans akımlarındaki daralmanın etkilerini gördük. Faiz-kur-borsa üçlüsünü yeniden takip ettiğimiz günlerden geçtik. Ama diğer konulara da önümüzdeki dönemde kendimizi hazırlamamız gerekecek. O yüzden TOBB olarak biz, iş dünyası ile üniversitenin daha yakından çalışması, politikalar geliştirmesi, karar alıcıları yönlendirmesi gerektiğine inanıyoruz. Kaldı ki günümüz dünyasında sizin en doğru kararları almanız da yetmiyor. Küresel paydaşlarınızla hareket etmeniz gerekiyor.

Dünya artık eskisi gibi değil, karmaşık küresel ekonomik yapı ortak eylemleri gerekli kılıyor. Bu kapsamda en önemli platform G20. Biliyorsunuz, 2015 yılında G20 dönem başkanlığı Türkiye'ye geçecek. Bunu fırsata dönüştürmek için de politikalarımızı ve önerilerimizi şimdiden tasarlamalıyız. G20 ile Türkiye'nin zenginleşmesinin ne alakası var demeyin. Bakın size bir örnek vereyim.

Yaklaşık 1 yıldır Amerika merkez bankası FED'in para musluklarını kısıp kısmayacağı haberleriyle yatıp kalkıyoruz. Geçen sene Mayıs ayında artık para muslukları kısıbilediğinden bahsetti, bizde dolar kuru zıpladı. Aralık ayında para musluklarını gerçekten kısıtı, bizde dolar kuru bir daha zıpladı. Aslında sadece bu durum G20'nin ne kadar önemli olduğunun göstergesi.

Eğer G20 iyi çalışsaydı, eğer ekonomi politikaları koordineli bir şekilde belirlenebilseydi, biz bu kadar olumsuz etkilenemeyebilirdik. Bizim gibi bu politikalardan olumsuz etkilenen Hindistan'ın Merkez Bankası başkanı Raghuram Rajan benzeri şeyleri söyledi.

Geçtiğimiz aylarda Osman Ulagay'ın "G20'de her ülke kendini kurtarsın" başlıklı yazısını da bu kapsamda oldukça anlamlı buldum. Çünkü aslında FED kararı, sonuçları itibariyle küreseldir. Ama kararı FED tek başına alıyor. Nasıl 2009'da FED'in ve diğer büyük merkez bankalarının para basma kararı G20'de alındıysa, para musluklarının kısılması kararı da G20'de alınmalıydı. Ama, maalesef böyle olmadı.

İşte G20, bu tür konularda, Türkiye'nin menfaatlerini savunabilmemiz için son derece önemli. Ve ilk defa bu oyunu deplasmanda değil, içerde oynayacağız. İşin özü küresel ekonomiye yeni bir düzenin geldiği, Türkiye'nin yeni bir büyüme modeline ihtiyaç duyduğu bir dönemden geçiyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Başbakan Yardımcımız Ali Babacan da bahsetti. Dış kaynak bağımlılığımızın daha az olduğu, katma değerli üretimi teşvik eden bir ekonomik modele geçişi sağlamamız gerekiyor. Üretmek için cari açık veren, büyümek için borçlanan bir ülke olarak devam edemeyiz. Yeniden sanayiye ön plana alan, akıllı üretimi merkeze koyan bir yapının kurulması lazım. Bunun için de acısıyla tatlısıyla bir dizi yapısal reformu planlı bir şekilde uygulamaya geçirmemiz gerekiyor. Bunun yolu da ortak akıldan geçer. Siyasetçisi, bürokrati, akademisyeni, iş dünyası el ele verip doğru politikaları tasarlamalıyız.

Mesleki eğitimde kamu-özel sektörün birlikte çalıştığı bir model başlattık. Kendisi de çok iyi bilir. Ankara'da kurumları birlikte çalışmaya ikna etmek zordur. Ama ben önümüzdeki dönemde reform gündeminin mümkün olabileceğini görüyorum. Kolay bir iş değil ama geleceğimiz ve hedeflerimiz için bunu başarmalıyız.

*İSTANBUL SANAYİ ODASI
12. SANAYİ KONGRESİ "21.
YÜZYILLA BÜYÜK YÜZLEŞME"*

15 Mayıs 2014, İstanbul

İstanbul Sanayi Odamızın kurumsal bir hale getirdiği Uluslararası Sanayi Kongresi ülkemizde ekonominin ve sanayinin geleceğine yönelik meselelerin tartışıldığı bir platform haline geldi. Bu nedenle kongreye her sene katılmaya özellikle önem veriyorum. Ortaya konan görüşlerden hem ben, hem sanayicilerimiz, hem de Türkiye istifade etmektedir. İyi ki sanayinin sorunlarını, geleceğini tartışabildiğimiz bu tip kongrelerimiz var. Bu vesileyle İstanbul Sanayi Odamızın değerli Başkanı Erdal Bahçivan'ı, Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay'ı, Yönetim Kurulunu ve Meclisini yürekten kutluyorum.

Mayıs 2014'ün, 62. kuruluş yıldönümü olmasından dolayı İstanbul Sanayi Odamızı da ayrıca tebrik ediyorum. Ülkemize böyle köklü gelenekleri ve başarılı çalışmaları olan bir kurum kazandırdıkları için tüm kurucularına, mensuplarına, çalışanlarına ve yönetimine takdirlerimi sunuyorum.

Ne yazık ki hepimiz tarifsiz acılara boğan bir olayı yaşadık. Soma'da çok sayıda işçi kardeşimiz feci bir şekilde maden kazasında şehit oldu. Hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, kederli ailelerinin acılarını da yürekten paylaşıyorum. Kendilerine başsağlığı ve sabır temenni ediyorum. Yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum ve milletimizin başı sağ olsun.

Böyle zamanlar birbirimize sığınacağımız, acıları birlikte paylaşacağımız zamandır. Kavga yerine, siyaset yerine acımızın daha da büyümemesi ve mahsur kalanların kurtarılması için hep birlikte dua edelim. Bu dünyada işine kuruş haram kazanmayan bir kazanç varsa, o da madenci kardeşimin kazancıdır. Zira canları pahasına kazanırlar. O yüzden bir ihmal varsa sorumlu olanlar kamu-özel sektör fark etmez cezalarını çekmeli, hukuken bedeli neyse ödemelidir.

Dün Soma'daydım. İnsanlarımızın kaderini ve ıstırabını orada bizzat yaşayarak buraya geldim. İnanın bunu tarif edecek hiçbir kelime de yok. Allah yakınlarından haber bekleyenlere de, orada yakınlarından haber bekleyen kardeşlerime de sabırlar dilerim. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak 81 il ve 160 ilçedeki oda ve borsalarımızla birlikte şehit madencilerimizin bizlere emanetleri olan ailelerine destek olmak istiyoruz. Bu amaçla ülke çapında bir yardım kampanyası başlatıyoruz. Bunun ilk adımı olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak 5 milyon katkıda bulunarak tüm iş dünyamızı da bu yardım kampanyasına katkıda bulunmaya çağırıyorum. Zira bugünler milletçe dayanışma günüdür. Büyük bir millet olduğumuzun en çok böyle zamanlarda idrak eder ve gösterebiliriz. Şimdi yine büyük bir seferberlik başlatarak acıları paylaşmalı ve yaraları hep birlikte sarmalıyız.

Böyle bir zamanda sanayi üzerine konuşmaya çalışmak da hiç kolay değil. Kalben de isteyerek yapılacak bir iş değil, ama bizim görevimiz bu. Bir taraftan o cefakar insanlara saygıda, destekte kusur etmeden bu kongre için emeklerini ve zamanlarını adayan, burada bulunan sizlerin de çalışmasına hürmeten bazı önemli noktalara değinmek istiyorum.

Kongremizin bu seneki teması, 21. Yüzyılla Büyük Yüzleşme. Ülke olarak esasında neye odaklanmamız gerektiği konusunda güzel bir vurgu yapmaktadır. Bizler iş hayatında her gün yeni sorunlarla boğuşur, ayakta kalma mücadelesi veriyoruz. Bunu yaparken de dünyada neler yaşanıyor yeterince takip edemiyoruz.

Henry Ford'un çok güzel bir sözü var, eğer sadece gözümün önündeki piyasayı takip etseydim otomobil değil at arabası üretip satardım demiş. O yüzden de burada sanayi kongremizin amacına uygun bir ufuk turu yapmayı fayda görüyorum.

Dünya ekonomisinde son dönemde yaşanan en önemli gelişme, biz sanayiciler olarak baktığımız zaman, Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası FED'in para musluklarını kısma kararı olmuştur. FED, her yıl piyasaya yaklaşık 1 trilyon dolar likidite veriyordu. Bu dönem sona eriyor. Bu durum bir taraftan ABD ekonomisinin düzeldiğine de işaret etmektedir. Diğer taraftan da bu likiditeye alışmış piyasaları tedirgin ediyor. Zira yüksek likidite herkesin işini kolaylaştırıyordu. Şahıslar ve şirketler kolayca borçlanıp yatırım ve harcama yapabiliyordu. Kamu hem kendi borcunu daha kolay çeviriyor, hem de ekonominin büyümesi için gerekli finansmanı daha rahat sağlamaktaydı. Şimdi aslında bu dönemin sonuna geldik. Artık herkesin daha iyi hesap yapması gereken bir sürecin başlangıcındayız.

Dikkate almamız gereken ikinci konu; zenginliğin kaynağının sanayi olduğudur. Üretim demek sanayi demektir. Sanayi olmadan istihdamı, geliri, zenginleşmeyi arzu ettiğimiz seviyelere yükseltebilmek mümkün değil. Üretim gücünü diri tutan Almanya, Hindistan, Çin gibi ülkeler krizden daha hızlı sıyrıldılar ve ayakta kaldılar. Sırtını sadece hizmet sektörü yoluna dayayan ülkeler ise bu krizde alabora oldular. Türkiye olarak sanayileşme yolunda önemli kazanımlar, önemli başarılar elde ettik. 1990'lardan itibaren sanayimizde düşük teknoloji ürünlerin yerini orta teknoloji ürünlerin alması sanayicilerimiz açısından çok önemli bir başarıdır. Şimdi önümüzde yeni bir mücadele bizi beklemektedir. Bu da, orta teknoloji ürünlerin payını artırırken ileri teknoloji içeren ürünlerdeki ihracatımızın payı artmamaktadır. Türkiye'yi eğer bir dünya devi yapmak istiyorsak, sanayicilerimizin sorunlarına hızla çözüm bulmak ve ileri teknoloji üretiminde atılım yapmak zorundayız.

Yalnız burada iğneyi de biraz da kendimize batırmak istiyorum. Türkiye'nin her tarafına gidiyorum, devamlı rastladığım bir konu beni çok üzmektedir. Ortaklık kültürünü maalesef bir türlü başaramadık. Oysa kurumsallaşmanın yolu ortaklık kültüründen geçmektedir. Eğer kurumsallaşamazsak, bir emekle kurduğumuz, büyüttüğümüz işimiz bir nesil sonraya maalesef devam edememektedir. Özel sektör olarak bize düşen bir görev de iş süreçlerini daha verimli hale getirmektir. Anam babam usulü çalışmaya devam ederek Edirne'den öteye geçemeyiz. Değişime ve yeni fikirlere açık olmalıyız. Devlet her türlü düzenlemeyi yapsa bile eğer bizler bu kültürü kendimizde oluşturamaz isek, şikayet etmeye devam ederiz.

Hükümetimizin atacağı adımlar da deniz feneri gibi önümüzü daha rahat görmemizi, daha düzgün kararlar almamızı sağlayacaktır. Bu nedenle sanayi strateji belgesine ve çeşitli sektörler için hazırlanan raporları çok önemsiyoruz. Bunların rafta duran bir doküman olmaktan çıkıp her yıl yenilenen bir yol haritasına dönüşmesini bekliyoruz. Hükümetimizden sanayi stratejisinin ülke gündeminde ön plana çıkmasını, yapısal dönüşüm ve reform sürecinin ana unsuru olmasını talep ediyoruz.

Vergi, eğitim, yargı, kamu yönetim reformlarını firmaların sağlıklı büyümelerine elverişli hale getirecek şekilde tasarlamalıyız. Şirketlerimizin yeni pazarlara girmelerini destekleyecek, ihracat, yatırım sigortası sistemlerini geliştirmeliyiz. İstihdam ve enerji alanında girdi maliyetlerini azaltan reformlara devam etmeliyiz. Dünyanın 17. büyük ekonomisiyiz. Ama bugün baktığımız zaman lojistik performans endeksinde 27. sıradayız. Rekabetçi olmak, sanayileşmeyi Anadolu'ya yaymak istiyor isek, ulaşımdaki bu sıkıntıyı çözecek altyapıyı kurmalıyız. OSB'ler ile demiryolu ve liman bağlantılarını güçlendirmeliyiz. Hükümetimizin desteğiyle başlattığımız BALO, Büyük Anadolu Lojistik Organizasyon Projesi gibi başarılı örnekleri çoğaltmalıyız. Akaryakıt üzerindeki ağır vergi yükleri hem rekabet gücümüzü azaltmakta, hem de kayıt dışılığı teşvik etmektedir. Enerjiyle ilgili yüksek vergileri belli bir vade içinde azaltmalıyız.

Sanayicilerimiz için yurt dışı taşımacılık maliyetlerine destek sağlamalıyız. Uzak Doğu kaynaklı ithalatın yol açtığı haksız rekabete karşı üretici sektörlerimizi korumalıyız. Piyasa denetim ve gözetim sistemlerini güçlendirmeliyiz. İş barışını bozacak adımlardansa uzak durmalıyız. Bölgesel ve ulusal üretim kapasitelerini tespit etmeli, buna yönelik veri toplanması amacıyla sağlıklı bir sanayi envanterinin oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Uluslararası yatırımları Türkiye'ye çekebilmek amacıyla sektöre özgü yatırım yerlerinin tespit edilmesi ve yatırım yeri envanterinin de çıkarılmasına ihtiyaç vardır. Biz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak elimizi taşın altına koymaya hazırız ve bunun için bir sanayi haritası çıkartmaya da hazırız.

Hükümetimizin ar-ge için ayırdığı kaynakların hızla artmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Ar-ge'ye yapılan harcamalardan istediğimiz verimi almak için fikri mülkiyet ve eğitim alanlarına da geliştirmemiz gerekmektedir. Eğer bir girişimcinin yaptığı yenilik hemen kopyalanabiliyorsa ne yenilikçiliğin, ne de girişimciliğin gelişmesini bekleyebiliriz.

İleri teknolojinin kaynağı ise üniversiteler olmak zorunda. Bu nedenle devletimizden üniversitelerimizin işleyişini günümüzün küresel ekonominin şartlarıyla uyumlu hale getirmesini bekliyoruz. Bunun yanında üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için yükseköğretim ders programları sanayicimizin ihtiyaçlarına yönelik şekillendirilmelidir. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin sanayide uygulanmasına yönelik ek teşvikler verilmelidir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olarak ortak eğitim programında uyguladığımız gibi, üniversite öğrencilerimizin her yıl üçüncü dönem olarak uygulamalı staj eğitimi görmesi sağlanmalıdır. Üniversitelerin OSB'ler bünyesinde araştırma enstitüleri kurmalarını teşvik etmeliyiz. Ayrıca, mesleki eğitim hamlesini hızlandırmak zorundayız. Nitelikli eleman açığını kapatmak için OSB içinde özel meslek liselerinin kurulmasına yönelik çalışmalara hız verilmelidir.

Son olarak değinmek istediğim bir konu daha vardır, o da; iş hayatında güven esastır. Güven yoksa, bunun maliyetini hem özel sektör, hem ekonomi için yüksek olur. Bugün aramızda bulunan dünyaca tanınan bilim adamı yazar Fukuyama'nın bu konuda çok güzel bir kitabı var, ismi "Trust" yani Güven. Fukuyama bu kitabında ekonomik refahın toplumdaki güven duygusunun yaygınlığına bağlı olduğunu vurgulamaktadır. Belki de bu yüzden bir türlü aile şirketi seviyesinden ileriye gidemiyoruz, kurumsallaşamıyoruz, birinci nesilden ikinci nesle şirketlerimizi geçiremiyoruz. Güven duygusunun toplumda

yerleşmesi için mutlaka ülkemizde kavganın değil huzurun, çatışmanın değil diyalogun, kutuplaşmanın değil istişarenin hakim olmasını sağlamalıyız. Zira insanların birbirine güvenmesi, sağlıklı bir ekonomi için gerektiği kadar istikrarlı bir demokrasi için de önemlidir.

Türkiye, İtalya ile Çin arasında en güçlü özel sektöre, en büyük sanayi üretim kapasitesine, en geniş üretim yelpazesine sahip ülkedir. Böyle bir coğrafyanın en büyük sanayi altyapısına, en büyük girişimci tabanına sahip olmak, buradaki dönüşümü yönlendirecek güce sahip olmak demektir. Bu bölgede yol yapılacaksa, bina yapılacaksa malzemesini Türk şirketleri tedarik etmektedir. İnşaatını Türk müteahhitleri yapmaktadır. Bu coğrafyada insanlar daha iyi giyinmek istiyorsa, kıyafetlerinde Türk markalarını tercih etmektedir. İnsanlar daha iyi beslenmek istiyorsa, Türk gıda sektörü devreye girmektedir. Bu coğrafyada otomobil alınacaksa, Türkiye'de üretilen otomobiller tercih edilmektedir. Daha iyi sağlık, daha iyi turizm hizmeti almak isteyen yine Türk firmalarına gelmektedir. Yani Türk malı ve Türkiye topyekûn bir marka haline geldi ve gelmektedir. İşte bu başarının altında Türk sanayicisi, Türk girişimcisi, bu salonu dolduran sizler varsınız.

Biz 77 milyon insanıyla güçlü bir ülkeyiz, her türlü zorluğun üzerinden evvel Allah elbirliğiyle geliriz. Biz koşmak istiyoruz, koşacak enerjimiz var, cesaretimiz var, gücümüz var. Bu salondakiler aslında bu hedefe koşarlar. Ben de buna yürekten inanıyorum.

*TOBB 70. MALİ
GENEL KURULU*

22 Mayıs 2014, Ankara

Ne yazık ki hepimizi tarifsiz acılara boğan bir olayın hemen ertesinde toplandık. Soma'da 301 kardeşimizi şehit verdik. Kendilerine Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânları cennet olsun. Kederli ailelerinin acısını yürekten paylaşıyor, başsağlığı ve sabır temenni ediyorum.

Facianın ilk günü Soma'daydık. Her şeylerini bırakıp, kurtarma ekibine katılanları gördük. Pek çok kahramanlık hikâyesine de şahit olduk. İnsanlık dersi aldık. Bir arkadaşı daha orada kalmasın diye geri dönüp, yeniden madene giren cesur insanları tanıdık. Milletimiz, Soma'nın acısını, acısı bildi. Bu acıyı hisseden, yaraya bir nebze merhem olmak için çalışan herkese teşekkür ediyorum.

Şehit maden işçilerimizin aileleri artık bizlere emanettir. TOBB olarak başlattığımız yardım kampanyasına katılan ve katılacak Oda ve Borsalarımıza bu vesileyle teşekkür ediyorum. Tüm iş dünyamızı bu kampanyaya katılmaya çağırıyorum. Ancak, geride kalanların acısını paylaşmak, sorumluluğumuzu hafifletmiyor. Bizim inancımıza göre bütün kainat insan için yaratılmıştır, Kainattaki hiçbir şey insan hayatından önemli olamaz.

Artık her alanda insan hayatı önceliğimiz olmalı. Bu bir haktır, hukuktur. Bunun için herkes, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeli. Soma faciasından sorumlu olanlar da, kamu veya özel sektör hiç fark etmez, mutlaka bulunmalı ve şeffaf bir şekilde yargılanmalı.

Yoğun çalışma temposuyla dolu bir yıl geçirdik. 7 gün 24 saat çalıştık. Ürettik, ihracat yaptık. İnsanımıza iş ve aş sağladık. Tek bir gayemiz vardı; ülkemizi daha zengin, insanımızı daha müreffeh yapmak. Geçen döneme ait çalışmalarımızı, Faaliyet Raporumuzda ayrıntılı bir şekilde gördünüz. Bunların bir kısmını da az önce ekranda izlediniz. Tüm bu çalışmalarımız iki sütun üzerinde yükseldi.

Birincisi, bu salonu dolduran müteşebbisler, yani sizlersiniz. Sizler, mücadeleyi, cesareti, inancı, azmi ve iradeyi temsil ettiniz. Üretimin, istihdamın, ihracatın kahramanları oldunuz. Oda ve Borsa başkanlarımız, iş âleminin kanaat önderleri olma görevini hakkıyla üstlendiler.

Şehirlerinin kalkınması ve markalaşması için emek verdiler, fikir ve proje ürettiler. İşte tüm bu faaliyetler, tüm bu başarılar, sizlerin, tüm camiamızın eseridir. Gösterdiğiniz gayret ve emek için, her birinizi tek tek kutluyor, hepimize sonsuz şükranlarımı sunuyor, sizleri yürekten alkışlıyorum!

Çalışmalarımızın dayandığı ikinci sütun, sağlanan istikrarla birlikte, hükümetimizin ve meclisimizin iş dünyamıza verdiği destek, hayata geçirdiği düzenlemelerdir.

Bu iki sütundan biri eksik olsaydı bu başarılar yakalanamazdı. Bu nedenle çalışmalarımızda yanımızda olan Cumhurbaşkanımıza, Meclis Başkanımıza, Başbakanımıza, Ana Muhalefet Partimizin Genel Başkanına, Bakanlarımıza, siyasi partilerimize, tüm Meclisimize, camiam adına teşekkür ediyorum.

Bizimle birlikte bürokratlarımız da emek verdi, çalıştı. Kamu – özel sektör el ele verdik, ülkemize değer katan pek çok çalışmayı hayata geçirdik. Kendilerine de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sevgili dostlarım,

Bilirsiniz, iş adamları önce geçtiğimiz dönemin muhasebesini yapar. Sonra da geleceği görmeye çalışır. Ben de ilk olarak, ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmeleri değerlendirmek istiyorum.

Geride bıraktığımız 2013 yılına baktığımızda özel sektör olarak, gelecek için umut veren bir tablo görüyoruz. Yurtiçinde ve yurtdışında yaşanan çeşitli olumsuz gelişmelere rağmen, özel sektörümüz pek çok alanda rekor kırmaya devam etti. Üretim hacmini, yatırım miktarını ve istihdamı artırdı.

Müteşebbisler niye yatırım yapar, niye iş yeri açar, niye istihdam sağlar? Geleceğe dair umutları olduğu için. İşte biz bu umutla, ülkemize yeni girişimciler kazandırmaya devam ettik. Faal işyeri sayısı 77 bin artışla Cumhuriyet tarihinin en yüksek düzeyine, 1 milyon 576 bine ulaştı.

Milletimize iş ve aş sağlamaya devam ettik. İstihdamda da Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdık. Sadece kayıtlı çalışan sayımızı 620 bin kişi artırarak, toplam 12 milyona yükselttik. Diğer yandan Türkiye'nin geleceğine yatırım yapmaya devam ettik.

Özel sektörümüzün makine ve teçhizat yatırım harcamaları 86 milyar dolara ulaştı. Bunu kim başardı? İşte bu salonu dolduran sizler ve temsil ettiğiniz camiamız başardı. Sizlerle gurur duyuyoruz. İyi ki sizler varsınız!

Bu vesileyle, özel sektörün çalışmalarını destekleyen başta Başbakanımız olmak üzere, bugün de aramızda bulunan Ali Babacan, Hayati Yazıcı, Nihat Zeybekçi ve Fikri Işık bakanlarımıza, görev yapmış olan tüm bakanlarımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

2014 ve sonrasında, alışkın olduğumuzdan farklı bir “küresel ekonomik ortam” bizleri bekliyor. Ben şahsen oyunun kurallarını yeniden belirleyecek, ve dünyayı değiştirecek, 7 küresel trendin ortaya çıktığını görüyorum.

Bu trendlerin Birincisi, küresel finans iklimindeki değişimdir. Küresel kriz sonrasında parasal genişleme dönemi başlamıştı. ABD Merkez Bankası FED, her sene piyasaya yaklaşık 1 trilyon dolar veriyordu. Bu sayede ülkeler, şirketler, hatta bireyler rahatça borçlanıp, yatırım ve harcama yapıyorlardı. Ekonomiler büyüyordu. Ama bu dönem sona eriyor.

FED, piyasaya verdiği parayı azaltıp, tamamen sonlandırarak. Şimdi, hem şirketlerimiz, hem de vatandaşlarımız artık daha tedbirli, daha temkinli hareket etmek zorunda. Kamu ve özel sektör olarak, bu yeni ortama nasıl uyum sağlayacağımıza birlikte odaklanmalıyız.

İkinci trend, küresel ticaret ve yatırım ortamının değişmesi. Dünyada bölgeselleşme hız kazanıyor. Bunun öncülüğünü ABD yapıyor. Önce, pasifik ülkeleri ile “Trans-pasifik” Ortaklık Anlaşması başlatıldı. Burada ABD, Japonya, Kore gibi önemli ülkeler var.

Öte yandan ABD geçen sene AB ile “Trans-atlantik” Ticaret ve Yatırım Ortaklığı girişimine de hız verdi. Bu iki girişim, dünya ekonomik gücünün üçte ikisine denk geliyor. Bu ortaklıklar, küresel ticareti ve yatırımların yönünü belirleyecek. Bununla da kalmayacak, üretim standartlarını belirleme konusunda da büyük bir güç elde edecekler.

Bakın size çok çarpıcı bir örnek vermek istiyorum. Şu an bizim ürettiğimiz ürünler 220 volta göredir. Eğer bu ülkeler 110 volt’un standart olmasına karar verirse, ya tüm üretim yapımızı değiştirmek zorunda kalacağız, ya da bu pazarlara mal satamayacağız. Bir başka deyişle, bu yeni küresel sistemin içinde olanlar, dışarda kalanlara göre büyük avantaj sağlayacak. Türkiye olarak, bu oluşumun içinde yer almak zorundayız.

Üçüncü önemli trend, değişen enerji haritası.

Gelişen teknoloji sayesinde “Kaya Gazı”, giderek daha ucuz ve daha fazla üretilir hale geliyor. Bu sayede ABD’deki doğal gaz fiyatı son 5 yılda yüzde 60 geriledi. ABD’nin yakın gelecekte doğal gazda, net ihracatçı olması bekleniyor.

Bu gelişme dünyadaki yatırım tercihleri dahil, her kararı kökünden değiştirecek. Enerjide dışa bağımlı bir ülke olarak, bizim de, şimdiden bu konuya odaklanmamız gerekiyor.

Dördüncü küresel trend, ülkelerarası rekabette “girişimciliğin” ana unsur haline gelmesidir.

Tüm ülkeler, “yenilikçi girişimcileri” çekmek için mücadele veriyor. Çarpıcı bir örnek daha vereyim. Amerika’da, Silikon Vadisindeki girişimcilerin %52’si ABD dışında doğmuş. Demek ki ABD geleceğe hazırlık yapıyor.

Tüm dünyadan yenilikçi girişimcileri kendine çekiyor. İnovasyon şirketleri ABD’ye yerleşiyor. Niye, çünkü daha çok girişimci çeken, yeni fikirleri elinde tutan, yarının kazananı olacak. Yani “İcat çıkartan” kazanıyor. Kardeşlerim, bu topraklarda, bizim genç ve dinamik bir nüfusumuz var. Ne duruyoruz? Girişimciliği cazip hale getirelim, gençleri girişimci olmaya yönlendirelim, onlara destek verip, dünyada hak ettiğimiz yeri alalım.

Beşinci trend, İnternet’in ekonominin belkemiği haline gelmesidir.

Ne yazık ki biz İnternet’i sadece sosyal medya gibi, hatta kahvehane gibi kullanıyoruz. Oysa özellikle KOBİ’ler için İnternet, maliyetleri düşürme ve dünyaya açılma fırsatıdır. İnternet sayesinde her KOBİ, aracıya muhtaç olmadan tüm dünyaya ulaşabilir. Bakın Gaziantep’in Baklavası, İnegöl’ün mobilyası internet üzerinden tüm dünyaya satılıyor. İşte tek tuşla dünya elimizin altında. Ne duruyoruz? Bu dev pazarı keşfedelim.

Altıncı küresel trend, tüm dünyada “orta sınıfın” büyümesidir.

Bunun önemini göstermek için bir rakam vereceğim. Her yıl dünyada orta sınıfa 2 Türkiye nüfusu ekleniyor. Küresel orta sınıfın bugün yaptığı harcama yılda 7 trilyon dolar. Bu harcama 2020’de 20 trilyon dolara yükselecek. İşte bu talebi karşılayacak, altyapı lazım, üretim lazım. Bu pazarlara ulaşip, daha fazla mal satabilmek için; biz de sanayi politikalarımızı buna göre gözden geçirmeliyiz.

Yedinci küresel trend, ekonomide, “şehirlerin” öne çıkması.

Çünkü büyüyen orta sınıf, şehirlerde toplanıyor. Dikkatinizi çekiyorum; Bugün dünyanın en büyük 600 şehrinde 1,5 milyar kişi yaşıyor. Bu şehirlerin ekonomik hacmi dünya ekonomisinin yaklaşık yarısı. 10 yıl sonra, yüzde 60’ına ulaşacak. Bunun anlamı şu. Artık dünyada sadece ülkeler değil, şehirler birbiriyle rekabet ediyor.

Bakın çok ilginçtir, geçenlerde yabancı bir yayında gördüm. Rekabette öne çıkmak isteyen yabancı bir şehir, dünyanın en hızlı internet altyapısını kuruyor. Böylece ileri teknoloji şirketlerini şehrine çekiyor, şehir hızla zenginleşiyor. İşte biz de, şehirlerimizin cazibesini artırmalıyız. Bunun için şehirlerimizin markalaşmasına, çevre duyarlılıklarının artmasına, ve “akıllı şehir” olmalarına ihtiyaç var.

Değerli dostlarım işin özü, işte dünya bunları tartışıyor ve hazırlık yapıyor. Zira bu trendlere göre politika belirleyen ülkeler öne çıkacak. Kazanan, onlar olacak. Bizim de bütün bu gelişmeleri gündemimize alıp, tartışıp, fikir üretmemiz gerekiyor.

Bu yıl 2 önemli seçim süreci yaşadık, yaşıyoruz. Yerel seçimlerde milletimiz, kendine yakışan bir olgunlukla demokrasiye sahip çıktı, ve iradesini ortaya koydu. Şimdi önümüzde Cumhurbaşkanlığı seçimi var. İlk defa halkoyuyla seçilecek olmasından dolayı, farklı bir önemde. Biz bu seçim sürecinin, itidalli bir şekilde tamamlanacağına inanıyoruz. İnşallah seçim sonucu, ülkemizde “yeni bir toplumsal mutabakatın” oluşmasına vesile olur. Zira en çok, “huzura” ihtiyacımız var. Huzur bulalım ki, hepimiz işimize odaklanalım.

Daha fazla üretim, daha fazla yatırım, daha fazla ihracat yapalım. Bakın, içinde bulunduğumuz coğrafya her geçen gün daha karmaşık hale geliyor. Buna rağmen, bu yılın ilk çeyreğinde sanayi üretimini, yüzde 5,3, ihracatı altın hariç yüzde 4,5 artırdık. Bu tablo, büyümeye de olumlu katkı yapacaktır.

Ama daha iyi bir Türkiye ve daha iyi bir gelecek için, bundan daha iyisini yapamıyoruz. Çünkü fert başına düşen milli gelirimiz, son 6 yıldır, 10 bin dolar civarında takıldı kaldı. 2023’de, 2 trilyon dolar milli gelir hedefini yakalamak istiyorsak, her yıl yüzde 8 büyümemiz gerekiyor.

Son 10 yılda, 4 defa yüzde 8’in üzerinde büyümeyi sağlamışız. Demek ki biz bunu yapabiliyoruz. Şimdi ekonomiye yeni bir ivme kazandırıp, yüksek büyümeyi sürdürebilmeliyiz. Ancak, üretmek için cari açık veren, büyümek için borçlanan bir ülke olarak bunu başaramayız.

Yüksek hızda nasıl büyüyecek, rekabet gücümüzü nasıl koruyacağız? Düşük tasarruf oranı engelini nasıl aşacağız? Kamu idaresinde keyfilikten uzak, kurumsal bir yapıyı nasıl kuracağız? İşgücü maliyetlerinden dolayı kaybettiğimiz rekabet gücümüzü, kalite ve yenilikçilikle tekrar kazanabilecek miyiz? Firmalarımızın yurtiçinde yaşadığı tahsilat sıkıntısını, yeni araçlarla çözebilecek miyiz? İşte tüm bu soruların cevabı, “yeni bir büyüme modelidir”. Bunun için de bir dizi yapısal reforma ihtiyaç var.

Siyasetçisi, bürokrati, akademisyeni, iş dünyası el ele verip, ortak akılla, doğru politikaları tasarlamalıyız. Hükümetimizin son 10 yılda hayata geçirdiği ekonomik reformlar, iş dünyamıza cesaret ve güven verdi. Şimdi, reform ateşini yeniden canlandırıp, eksik kalanları da tamamlayalım.

İşte o zaman bu camia Allah'ın izniyle, daha büyük hedeflere ulaşır. Biz hazırlığımızı yapıyoruz. Düzenli anketlerle iş dünyasının nabzını tutuyoruz. Görüyoruz ki, iş dünyamız geleceğe umutla bakıyor. Zaten umut olmadan kalkınma olmaz. Ama ihtiyaç duyulan yapısal reformlar var. Reform beklenen 5 öncelikli alan şunlardır;

- Vergi reformu,
- Cari açığı azaltacak sanayi stratejisi,
- İstihdamın teşviki,
- Girdi maliyetlerinin azaltılması
- Ve reel sektörün bankalarla çalışma ortamının iyileştirilmesi.

Değerli dostlarım,

Vergi reformu iş dünyasının en öncelikli meselesi. Vergi reformuyla, sadece “yakaladığından” değil, herkesten, daha adil vergi toplayan bir sistem kurmalıyız. Yapılacak vergi reformu, sadece devletin gelirini artırmayı hedeflememeli. Elde edilecek ilave vergi geliri, yüksek vergilerin indirilmesi için kullanılmalı.

Her zaman ifade ettiğimiz bir husus var. Vergisini düzenli ödeyenlere pozitif ayrımcılık yapalım ki, herkes vergi ödemeye teşvik edilsin. Gelin, vergisini aksatmadan ödeyenleri ödüllendirelim. Gelin, vergisini hakkıyla ödeyene sahip çıkalım!

Cari açığın azaltılması, daha sağlıklı ve istikrarlı büyüme için şart. Bunun yolu da, sanayimizin güçlenmesinden geçer. Bakın geçen sene sanayi ihracatımız önceki yılın altında gerçekleşti. İhracatımız içinde orta teknolojlili ürünlerin payı artıyor. Ama ileri teknoloji içeren ürünlerin payı azalıyor.

Bu da bize sanayimizdeki yapısal dönüşüm ihtiyacını gösteriyor. Yüksek katma değerli sanayi faaliyetlerini, özel programlarla desteklemeliyiz. Ürün bazında yatırım teşviki verebilmeli; bundan da çekinmemeliyiz. Yeni sanayi hamlemizi hazırlarken, sadece Türkiye'yi değil, bölge ülkelerdeki fırsatları da göz önünde bulundurmalıyız.

Türkiye'nin etrafında bize bağlı üretim ve değer zincirleri kurmalıyız. TOBB camiası olarak bizim bir hayalimiz var. Biz bölge ülkelerde; içinde Türkçe konuşulan, kapısında Türk bayrağı dalgalanan sanayi bölgeleri hayal ediyoruz.

Çünkü Türkiye, bu coğrafyanın sanayi devi. Buradaki bilgi ve tecrübemizi komşu ülkelere aktarabilir, oralardaki imkânlardan da Türk iş dünyası olarak faydalanabiliriz.

Bunun ilk adımını Hükümetimizin de bilgisi dâhilinde, Filistin “Cenin” bölgesinde atıyoruz. Bu tür sanayi bölgelerinin sayısını 10'lara, hatta 100'lere çıkarabilmeliyiz. Bunun için kapsamlı bir strateji hazırlamalıyız. Artık hedefimiz büyük olmalı. Hedefimiz; dünya için üretip, katma değeri Türkiye'ye getirmek olmalı.

Müteşebbislerimizin en çok şikâyet ettikleri konulardan biri de, yüksek girdi maliyetleri. Akaryakıt üzerindeki vergiler, hem rekabet gücümüzü azaltıyor, hem de kayıtdışılığı körüklüyor. Enerjiyle ilgili tüm yüksek vergileri kademeli olarak azaltalım. Hükümetimiz “istihdam prim indirimi”ni cesaretle hayata geçirdi. Bu sayede hem kayıtlı istihdam, hem de prim geliri arttı.

Kayıt dışılık azaldı. Hem işçi, hem işveren, hem de devlet kazanmış oldu. İhracat yapan sanayicimizin, yurtiçi taşımada kullandığı akaryakıtın vergi yükünü de düşürelim. Sanayicilerimizin yurtdışı taşımalarına navlun desteği verelim. Son dönemde ülkemizin her bölgesini birbirine bağlayan pek çok ulaşım projesi hayata geçirildi.

Ulaşımındaki yatırımlar ülkemizin çehresini değiştiriyor, Tüccar ve Sanayicimizin maliyetini düşürüyor. Bu yatırımlar için hükümetimize teşekkür ediyoruz. Özellikle demiryolu yatırımlarını, verimlilik esasını dikkate alarak, daha da artıralım. Demiryolunu OSB'lere, limanlara ve lojistik merkezlerine mutlaka ulaştıralım.

İhtiyaç duyulan önemli bir konu da, KOBİ'lere pozitif ayrımcılık. Zira küreselleşme, ekonominin mantığı gereği, büyüklere avantaj sağlıyor. Eğer bu süreç doğru yönetilmezse, rekabet ortamı bozuluyor. Piyasalar, tamamen büyük şirketlerin kontrolüne giriyor.

Kobilerimiz ve sanayicimiz fasoncu haline geliyor. Bakın KOBİ'leri ekonomi için ne kadar önemli olduğuna dair bir rakam vereyim. Buna hiç kimse dikkat etmiyor, ama bugün ihracatın yüzde 63'ünü KOBİ'ler yapıyor. İthalatınsa sadece yüzde 39'unu. Demek ki dış ticaret açığının çözümü KOBİ'lerde. KOBİ'lerin de büyüebilecekleri ve piyasadan silinmeyecekleri, büyük şirketlerle eşit şartlarda rekabet edebilecekleri bir eko-sistem lazım.

Bunun için dünyada benimsenen bir sistemi, ülkemizde de uygulamalıyız. Bu da, "Kalkınma Temelli Kamu Satın Alma Politikasıdır". Biz kamu alımlarında yabancı ürünlere kucak açtığımız zaman, "yabancı ülkelerin şirketlerini" desteklemiş oluyoruz.

Böyle devam edersek, Anadolu'nun KOBİ'lerinden "yarının küresel şirketleri" çıkmaz. Kamu alımlarında da KOBİ'ler lehine düzenleme yapılmalı. Mevzuatta bazı hükümler var ama uygulaması zayıf. Mesela Başbakanımızın talimatıyla, kamu alımlarında yerli üretime yüzde 15 fiyat avantajı uygulanması kararı alınmıştı.

Ama ne yazık ki bürokrasi bunu uygulamadı. Kamu ihalelerinin yüzde 93'ünde, bu karar işletilmedi. Belediyeler bile gidiyor, yerliyi değil, ithal olanı tercih ediyor. Hükümetimiz de bu genelgenin uygulanmadığını gördü. 3 ay önce yerli malına fiyat avantajı sağlayan yeni bir düzenleme getirdi. Olumlu yönde atılmış bu adımın, uygulamaya da yansımalarını bekliyor ve teşekkür ediyoruz. Şimdi benzer bir düzenleme de, ofset işlemlerine getirilmeli. Bu sayede, milli sanayimiz için yeni iş ve teknoloji edinme imkânları doğacaktır.

Son dönemde canımızı yakan hususlardan biri de, Bankaların bize yüklediği maliyetler. Zaten küresel finansman koşulları yüzünden, özel sektörün kredi maliyetleri arttı. Bunun üstüne bir de, bankaların her yıl artan işlem ücretleri biniyor.

Reel sektör, bankalara farklı isim altında; harç, komisyon, dosya ücreti ödemekten bıktı. Zaten bu kadar faiz ödediğimiz bankalar, bir de dosya ücretine mi muhtaç durumda?

Bu dönemde reel sektör hapşırırsa, bankacılık sektörü grip olur. Bankalara sesleniyorum; artık bu vicdansızlığı, "hep bana" anlayışını bırakın. Unutmayın, KOBİ varsa siz varsınız!!

Bu noktada iğneyi bir de kendimize batırmak ve bir özeleştiriyi yapmak isterim. Yaptığımız anket çalışmaları, önemli bir gerçeği daha gösterdi. Şirket ölçeği ne kadar küçükse, çekilen sıkıntı o kadar artıyor. Ama bizler hala “küçük olsun benim olsun” anlayışını terk etmiyoruz, güçlerimizi birleştirmiyoruz, ortaklık kurmuyoruz. Halbuki ortaklık bizim kültürümüzde var.

Şirketlerimiz artık bu kültürü harekete geçirsin, güçlerini birleştirsin. Alırken, satarken, bankayla pazarlık yaparken, güçlü olmak istiyorsanız, şirketinizi büyütün, Bunun için sermayeniz yoksa ortaklık kurun, birleşin. Halka açılın.

Oda-Borsa Başkanlarımız ve başarılı işadamlarımız için yeşil pasaport çalışmaları yapıldı. Ancak buradan defalarca dile getirdim, bunları hayata geçiremedik. Yeşil pasaportlu zihniyet buna engel oldu.

Unutmayalım, ülkemizi sadece bürokratlarımız değil, iş adamlarımız da temsil ediyor. Girişimcilerimizin itibarı, ülkemizin itibarıdır. Başarıları, ülkemizin başarısıdır. Artık bizim ayağımızdan şu prangaları söküp atın! Biz de Türk şirketlerini dünyaya açalım.

İş âleminin önemli bir sıkıntısı da, bölgesel kalkınma ajanslarında özel sektörün, ikinci plana atılması. Biz, yerel kalkınma projelerinin hayata geçirilmesi için, Kalkınma Ajanslarına çok önem veriyoruz. Bunu sağlamak için de, yerel aktörlere daha etkin rol verilmesini gerekli görüyoruz. Başta Valilerimiz olmak üzere bürokratlarımız, gittikleri illerde belirli bir süre için görev yapıyor.

Yani, ne ilin geçmişini hissedebiliyor, ne de projelerin öncesini ve sonrasını takip edebiliyor. Oysa Oda ve Borsalarımız o şehrin hafızasıdır, iş âleminin asli temsilcileridir. Şehirleri için yapılan projeleri, kendi işleri gibi sahiplenip, sonuna kadar takip ederler.

Bu nedenle, İl ve Bölge’lerde Kamu-Özel sektör el ele vermeli; öncelikler ortak akılla belirlenmeli.

Avrupa Birliği, istikrar ve demokrasiyi geliştirmenin önemli bir aracıdır. Ekonomik açıdan da, AB süreci ülkemize fayda sağlıyor. Bizi rekabetçi seviyede tutacak pazar, Avrupa Birliği pazarıdır. Zira AB, hala dünyanın alım gücü en yüksek, bize en yakın pazardır. Yakın gelecekte de böyle olacak. İş dünyası olarak biz, AB değerlerini sonuna kadar destekliyoruz.

Bu süreçte AB liderlerinin vizyonsuzluğu ve önyargılı yaklaşımları; bizi gerekli reformları yapma irademizden vazgeçirmesin. Öte yandan Gümrük Birliği, AB’nin 3. ülkelerle yaptığı ama bizi dahil etmediği Serbest Ticaret Anlaşmaları yüzünden aleyhimize dönmeye başladı. Bu yetmezmiş gibi, bir de önümüze taşıma kotaları ve tarife dışı engeller konuyor. Bizi dışlayan, bize zarar veren bu yapı mutlaka değişmeli.

Önümüzde önemli bir konu daha var; Yeni Anayasa. Evrensel standartlarda, AB normlarına uygun, demokratik bir anayasanın gerekli olduğu, toplumun her kesimince kabul ediliyor. Bu sayede;

- Yasama, yürütme ve yargı erklerinin ahenk içinde çalışması mümkün olacak,
- Demokratik, laik, sosyal hukuk devleti yapımız kurumsallaşacak,

• Mustafa Kemal Atatürk'ün bizlere emaneti olan Cumhuriyetimiz, muasır medeniyet hedefine ulaşacaktır.

Bu süreçte Meclisimize, siyasi partilerimize ve bütün kurumlarımıza önemli görevler düşüyor. Türkiye'nin geriye gitmesine, kavga, karmaşa ve belirsizlik ortamına sürüklenmesine izin vermeyelim.

Ülkemizde; kavganın değil huzurun, çatışmanın değil diyalogun hâkim olmasını sağlayalım. Demokrasiyi ve kalkınmayı sekteye uğratacak, her girişimin de karşısında duralım. Böyle bir Türkiye için kenetlenip, hep birlikte daha fazla çalışalım. Ve bu çerçevede Yeni Anayasamızı artık hayata geçirelim.

Türkiye'nin tüm müteşebbislerinin temsilcileri bu salonda! Biz "Türkiye'ye hizmet etmek için" gecesini gündüzüne katan, kocaman bir aileyiz. Biz, her sabah dükkânını "dualarla" açan, siftahını "besmeleyle" yapan, gün sonunda işyerinden "hamdolsun" diye çıkan tüccarlarız. Biz Anadolu kaplanlarıyız.

Biz, helal rızık peşinde koşan, Ardahan'dan Edirne'ye bu ülke için çalışan neferleriz. 7 bölgedeyiz, 81 ildeyiz. Her renkten, her görüşten, her nakıştanız.

Bizim yolumuz doğru, gönlümüz Hak'ta. Bizim davamız bir, sevdamız bir, aşkımız bir. Kalkınmış bir Türkiye, büyük bir Türkiye, zengin bir Türkiye.

Güçlü ekonomisi ve kaliteli demokrasisi ile dünyanın hayranlıkla izlediği lider bir Türkiye.

Bizim hedefimiz bu! Bizim tarafımız bu! Bizim siyasetimiz bu!

"Türkiye yerinde saysın" diye umanların rüyaları asla gerçek olmayacak. Türkiye dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olacak. Bunu, bu salonu dolduran sizlerin temsil ettiği iş dünyası, tüccar ve sanayiciler yapacak. Sizler yatırım yaptıkça, ürettikçe, istihdam ve ihracat sağladıkça Türkiye kalkınacak. Allah'ın izniyle hep birlikte bunu da başaracağız.

Üstad'ın dediği gibi:

"Sanma bu tekerlek kalır tümsekte, yarın elbet bizim, elbet bizimdir.

Gün doğmuş, gün batmış, ebed bizimdir"

Hedeflerimize ulaşacağız. Hayalleri hep birlikte gerçek yapacağız.

"Varmak için menzile, yürüyeceğiz gündüz gece."

Yarın bizimdir, yarın Türkiye'nindir, yarınlar bu milletindir.

Allah gönlümüzü zengin, emeğimizi ve kazancımızı bereketli, milletimizin birlik ve beraberliğini daim kılsın.

Yolumuz açık olsun. Allah hepimizin yardımcısı olsun.

*AB-TÜRKİYE KARMA İSTİŞARE
KOMİTESİ ORTAK TOPLANTISI*

19 Haziran 2014, İzmir

Türkiye-Avrupa ilişkilerine daima farklı bir ses, farklı bir soluk, farklı bir bakış açısı getiren Karma İstişare Komitemizin çalışmalarını takdir ediyoruz. Sosyal ve ekonomik çevrelere getirmiş olduğu diyalog kültürü Türkiye'nin en büyük kazançlarından biridir. Mevcut üyeler nezdine, 1995 yılından beri katı sağlayan tüm üyelere şükranlarımı sunuyorum.

Ekonomik kriz, tüm dünyayı olduğu gibi, Avrupa ekonomilerini de derinden etkiledi. Ama Avrupa Birliği bu krizden bir fırsat çıkarmayı bildi. Ekonomik ve mali sistemdeki sorunları tespit ederek, yeni düzenlemeleri hayata geçirdi. Yeni kuralları ve denetim mekanizmalarını devreye soktu. Yani AB, ekonomi yönetimini yeniden tasarladı.

Bu yeni düzenlemeler, AB'nin geleceği ve olası şoklara direnci açısından son derece olumludur. Ancak krizi ve ortaya konulan reçetenin acısını Avrupa kamuoyu derinden hissetti. Bunun çok farklı ve ciddi yansımaları oldu. Kriz süreci, birçok üye devletin siyasi iktidar yapılarında ciddi değişikliğe neden oldu. Bu gelişmelerin AB kurumlarındaki etkisini Parlamento seçimlerinde de gördük.

Son seçimlerde, "Avrupa" idealine şüpheyle bakanların gözle görülür başarılarına şahit olduk. AB kurumlarında yapılacak yeni görevlendirmelerle, bunun etkisini daha yakından hissedeceğiz. Bütün bu gelişmelere bağlı olarak, AB'de bir 'genişleme yorgunluğu'nun olduğunu görüyoruz. "Genişleme karşıtları" kamuoyunda giderek daha fazla öne çıkıyor. Genişleme karşıtı söylemler giderek basında daha fazla yer buluyor. Önümüzdeki sürece bu gerçeği bilerek hazırlık yapmalıyız. İşte tam da bu yüzden, biz, genişleme için her zamankinden çok daha istekli ve gayretli olmak zorundayız. Avrupa Parlamentosunda hala, güvenilebileceğimiz, Avrupa yanlısı ciddi bir çoğunluk var.

Bu çoğunluk Avrupa için büyük bir fırsattır. Zira Avrupa Kıtasında, barış, güvenlik ve refahın tesisi için "genişleme süreci" hala en mantıklı araçtır. Ekonomik ve siyasi reform yapmak isteyen ülkeler için de AB hala en önemli çipadır. Yani hem Avrupa'nın hem de bölgemizdeki coğrafyanın huzur ve zenginliği için, AB'nin genişleme sürecinde daha kararlı durması gerekiyor. Ukrayna'daki gelişmeler bu gerçeği hepimize göstermiştir. AB bu gelişmelere duyarsız kalmaz. Avrupa'nın güvenliği ve huzuru, ancak "genişlemeyle", yani AB standartlarının bütün çevre ülkelere yerleşmesi ile mümkün olabilir. Bu nedenle Avrupa Birliği'nin kapsamlı bir stratejisi geliştirmesi gerekiyor.

AB'nin küresel sistemdeki ağırlığını arttırabilmesinin yolu da genişleme politikasıdır. Zira genişleme süreci, AB ekonomisi için yeni bir enerji olacaktır. AB ekonomisinin böyle bir enerjiye, tazelenmeye ihtiyacı var.

Bakın küresel kriz sonrası ortaya çıkan bir tabloyu sizinle paylaşmak istiyorum. Küresel krizden bu yana, yani son beş yılda, Avrupa Birliği'nde 5 milyon kişi işini kaybetti. Avrupa ekonomisi uzun süre krizin etkisini atlatamadı.

Ama aynı süreç içinde biz, Türkiye'de tam 4,5 milyon vatandaşımıza yeni istihdam sağladık. Bu istihdamın tamamına yakını özel sektör sağladı. Yani Türk şirketleri bu süreçte 4 milyondan fazla vatandaşımıza yeni iş imkanı açtı. İhracatımızı kriz öncesi seviyenin üzerine çıkardık. Ve son dört senede, ekonomimizi her yıl ortalama yüzde 6 büyüttük. Ve bütün bu başarıları, neye rağmen yaptık? Batı coğrafyamızda ekonomik kriz, kuzey ve güney coğrafyamızda derin siyasi krizler varken başardık. İşte biz yeni enerji derken bunu kastediyoruz. Biz AB ile bütünleşmek, bu enerjiyi AB bünyesi içinde kullanmak istiyoruz.

Bu kapsamda Türkiye ve Balkanlara dönük genişleme stratejisi korunmalı ve ileri götürülmelidir. Kriterleri tümüyle yerine getirebilen her Avrupa ülkesi için, AB üyeliği açık olmalıdır. AB, tüm Avrupa ülkeleri için, tam üyeliğe imkan sağlayacak pozitif gündem geliştirmelidir. Bu yaklaşım, Avrupa'nın ve AB değerlerinin güvenilirliği konusudur. Elbette ortaklık anlaşmaları ve iddialı ticaret anlaşmaları entegrasyon için önemli araçlardır. Ancak, bu anlaşmalar, katılım sürecinin yerini alamaz. Bu anlaşmalar ülkeler için bir bekleme odası haline dönüşmemelidir.

Koşulları yerine getiren ülkelere bütünleşme yolunda kapıları açılmalıdır. Bu yaklaşım, reformları gerçekleştiren ülkelere teşvik ve destek olacaktır. Aksi uygulamalar yeni reformların yapılması konusunda isteksizliğe neden olmaktadır. Kamuoyundaki AB idealini zayıflatma, AB'yi bir hedef olmaktan uzaklaştırmaktadır. Özellikle yıllardır çözülmemeyen bazı sorunlar AB üyelik hedefini zayıflatmaktadır.

Bu kapsamda, Salı günü Ankara'da Stefan Füle ile yaptığımız toplantıda da gündeme getirdiğim bazı sorunlara değinmek istiyorum. Gümrük Birliği Türkiye için de AB için de başarılı olmuştur. Sonuçları itibariyle hepimiz kazandık ve kazanıyoruz. Ancak, aradan geçen süre içinde bazı sorunlar etkisini giderek daha fazla hissettiriyor. Bu sorunlar, Dünya Bankası raporunda açıkça ortaya konuluyor.

Türk vatandaşlarına uygulanan vize, Türkiye-AB Ortaklık ilişkisine aykırı olduğu gibi, Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği'nin aksayan yönüdür. Vize konusu Türkiye ekonomisinin gelişmişlik düzeyiyle bağdaşmıyor. Türkiye'nin AB'ye bakışı ve AB değerleri ile de bağdaşmıyor. Vizelerin kaldırılması, yeni reformlara kamuoyu desteği için çok önemli bir teşvik unsurudur. Biz bu konunun somut şekilde ele alınmasını bekliyoruz.

Aynı şekilde, taşıma kotaları ve serbest ticaret anlaşmalarında yaşanan sorunlar da Gümrük Birliği'nin sağlıklı işleyişine engeldir. Özellikle AB-ABD Ticaret ve Yatırım Ortaklığı müzakerelerinin dışında kalmak da Türkiye için ciddi endişe kaynağıdır. Bu konulardaki sorunları aşmamız hem Türkiye, hem AB'ye yeni bir ivme kazandıracaktır.

Sonuç olarak genişleme sürecini yeniden canlandırmak için hep birlikte çalışmak zorundayız. Genişleme, özellikle de genişlemenin avantajları AB ve aday ülke vatandaşlarına iyi anlatılmalıdır. Genişlemeye dönük endişeler, iletişim boyutuyla ele alınmalıdır. Bunu yapmak aslında Hükümetlerin görevidir.

Ancak, bu görevin yerine getirilmesinde biz sosyal ve ekonomik çevrelerin çok önemli katkıları olmalıdır. Zira entegrasyonun faydalarını ilk hissedenler, biz sosyal ve ekonomik çevrelerin temsilcileriyiz. Biz sosyal taraflar, başlangıcından itibaren Avrupa entegrasyonunun en büyük savunucularıyız. Sosyal tarafların görüş ve tavırları, güvenilir ve uygulanabilir AB politikaları için her zamankinden daha önemli hale gelmiştir.

Biz TOBB olarak her zaman bu bilinç ve bu sorumlulukla hareket ettik. Tabanımız olan Türk iş dünyası da AB üyeliğini en çok destekleyen kesimdir. Başkan Yardımcısı olduğum EUROCHAMBRES ile birlikte yaptığımız iki ankette, Türkiye’de iş dünyasının AB üyeliğine destek oranının % 75 olduğunu gördük. Bu, Türkiye ortalamasının üzerinde bir destektir. Aynı şekilde, AB üyesi ülkeler iş dünyasının da Türkiye’nin AB üyeliğine inandığını görüyoruz. Ankete katılan AB şirketlerinin % 88’i Türkiye’nin AB üyesi olacağına inanıyor. Bu rakamlar bize şunu gösteriyor. İş dünyaları entegrasyona ve Türkiye’nin AB üyeliğine hazır ve istekli.

Biz de buradaki istek ve enerjiyi üyelik sürece yön verecek somut adımlara dönüştürüyoruz. Bu kapsamda sorunlu bir alanda çok önemli bir adım attık. Bir ilki gerçekleştirdik. TOBB, Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası ve Yunanistan Ticaret Sanayi Odaları Birliği olarak Lefkoşa’da bir araya geldik. Lefkoşa Ekonomi Forumu’nu kurduk. Önümüzdeki dönemde, çözüm kapsamında somut projeleri hayata geçireceğiz. İş dünyası olarak çözümün önemli bir parçası olacağız.

Biz atmamız gereken adımların, yapmamız gereken reformların farkındayız. Bunları da yapacağımızdan kimsenin şüphesi olmasın. Avrupalı dostlarımızdan da bu süreçte bizim haklı taleplerimizi yerine getirmelerini ve genişleme konusunda daha kararlı durmalarını bekliyoruz.

*“ÖZEL SEKTÖRÜN
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE
SOSYAL İÇERMEDEKİ ROLÜ”
KONFERANSI*

18 Ağustos 2014, İstanbul

Bugün “Özel Sektörün Yoksullukla Mücadele ve Sosyal İçermedeki Rolü” Konferansı için buradayız. Bugünkü konferansta, BM'nin 2015-sonrası Kalkınma Gündemini tartışacağız. Aynı zamanda, dünya liderlerinin yoksulluğun 2030 yılı itibariyle azaltılması taahhüdü çerçevesinde özel sektöre düşen rolü irdeleyeceğiz.

Sizlerle böylesine anlamlı bir toplantı için bir araya gelmek gerçekten gurur verici. Başta UNDP olmak üzere, konferans hazırlık sürecinde emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Bugün dünya nüfusu 7,2 milyara dayandı. Önümüzdeki 12 yıl içinde nüfusun 1 milyar daha artması bekleniyor. Projeksiyonlar da gösteriyor ki 2050'ye gelindiğinde dünya nüfusu 9,6 milyara ulaşacak. Hükümetlerden sivil toplum örgütlerine, uluslararası kuruluşlardan bireylere, hepimizin arzusu gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak. Ama maalesef şu anda dünya istediğimiz rotada ilerlemiyor. Yaklaşık 1,3 milyar insan günde 1,25 doların altında bir gelire yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyor.

Dünya genelinde 870 milyon insan günlük gıda ihtiyacını karşılayamıyor. UNICEF'e göre her gün 22 bin çocuk yoksulluktan hayatını kaybediyor. Bunlar korkunç rakamlar. Tüm bu gerçekler bize hem bugünü hem de geleceği kurtarabilmek için artık harekete geçmemiz gerektiğini söylüyor.

İşte bu yüzden, UNDP'nin başta yoksulluğun azaltılması için dünya çapında yürüttüğü operasyonlar olmak üzere, yaşanabilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma çalışmalarını son derece önemsiyor ve gönülden kutluyoruz. Dünyanın önde gelen ekonomileri denince akla gelen ülkelerden birisi Türkiye. Sanayisi, tarımı, doğal zenginlikleri ve yetişmiş insan gücü ile G20'nin en aktif ülkelerinden biri. Aslında Türkiye, yoksullukla mücadele açısından herkese örnek olabilecek bir rol model. Çünkü Türkiye bu noktaya kolay ulaşmadı. Çok çetin zamanlardan geçtik, krizler atlattık. Bizler de yoksulluğun, yokluğun ne demek olduğunu çok iyi bilenlerdeniz. Özellikle bizim nesil oldukça iyi hatırlar.

1980 öncesinde Türkiye ekonomisi ithal ikameci sistem üzerinden yürüyordu. Türk ekonomisinde özel sektörün yeri yok denecek azdı. Memlekette yeterince üretim yoktu, insanlar saatlerce kuyruklarda yağ, et, süt, tıp ve benzin için beklerdi. Daha sonra Özal döneminin başlaması ile Türkiye ciddi bir atılım gerçekleştirdi. Türk özel sektörü gelişmeye başladı. Üretim arttı, istihdam arttı, ülke özel sektör eliyle, girişimci eliyle büyüdü, zenginleşti. Türkiye'de bu dönemde girişimcilik yükselişe geçti. 30 yıl önce binlerle ifade ettiğimiz üye sayımız, bugün 1,5 milyona ulaştı. Anladık ki zenginliğin, refahın anahtarı girişimcilik.

Ülkede özel sektör büyüdükçe yeni iş olanakları ortaya çıktı. İşte bugün Türkiye'de güçlü bir orta sınıfın oluşması, son 30 yıldaki dönüşümün, zihniyet değişiminin eseridir. Tabi bu Türkiye'de yoksulluğun azaltılmasında da önemli bir rol oynadı. Özel sektör tabana yayıldıkça, yoksulluk azaldı. Burada altını özellikle çizmek istediğim bir nokta var.

Bir ülkede özel sektörün gelişmesi ve ekonominin büyümesi, tek başına yoksulluğun azaltılmasına yetmiyor. Hem özel sektörün gelişmesi, hem de girişimciliğin tabana yayılması gerekiyor. Yani yoksullukla mücadele için milyarlar sayınızın kaç olduğu değil, her yıl kaç yeni milyoner ortaya çıkarabildiğiniz önemli. İşte Türkiye'nin başarısı buradadır.

Biz, tüm Anadolu'ya yayılmış, girişimci bir orta sınıf ortaya çıkarabildiğimiz için başarılı olduk. TOBB camiası olarak, biz de bu süreçte önemli bir rol oynadık. Tüm Türkiye'ye yayılan 365 oda ve borsamızla girişimcilerimizin örgütlü gücü olduk. Girişimcilerimizin sorunlarının çözülmesi için kamu ile özel sektör arasında köprü olduk.

Ama tabii ki bugün geldiğimiz nokta bizleri mutlu etmiyor. Daha iyisini başarmamız, daha başarılı milyonlarca girişimci çıkarmamız lazım.

Bunun için gençlerimizi ve kadınlarımızı girişimciliğe özendirerek Genç Girişimciler Kurulu'nu ve Kadın Girişimciler Kurulu'nu kurduk. 81 ilde 10'ar bin kişilik büyük yapılar haline getirdik. Yerelde girişimciliğin önemini anlattık, birbirlerine rol model olmalarını sağladık. Eminim Türkiye'nin girişimcilik başarıları devam ettikçe, hem kalkınmada, hem de yoksullukla mücadelede ciddi ilerleme sağlanacaktır.

Türkiye'deki bu deneyimimizi bölge ülkelerine yaymak, az gelişmiş ülkelerde girişimci bir orta sınıfın doğuşunu desteklemek için de önemli bir gayret sarf ediyoruz. Bu kapsamda en önemli projelerimizden birini Filistin'de yürütüyoruz. 2005 yılında Filistin Odalar Federasyonu ve İsrail İmalatçılar Birliği ile birlikte Ankara Forumu'nu kurduk.

Ankara Forumu ile İsrail ve Filistin iş dünyası tarihte ilk kez bir araya geldi ve önemli bir diyalog platformu oluşturdu. Bu önemli girişimin şimdi sonuçlarını alıyoruz. TOBB olarak, Filistin'de 10 bin kişiye istihdam sağlayacak Cenin Organize Sanayi Bölgesi'nin yapım aşamasına gelindi.

Bu proje hayata geçtiğinde aileleriyle birlikte 50 bin Filistinli yoksulluktan kurtulacak, belki de bu bölgede çalışanlar Filistin'in girişimci sınıfı haline gelecek. Filistin için yeni bir umut doğacak. Umarız bölgede bu tür inisiyatifler artar ve özel sektör hem barış sürecinde, hem de yoksulluğun azaltılmasında daha büyük bir rol oynamış olur.

Deneyimlerimizi paylaşmak adına BM ve UNDP ile de birçok ortak projede yer alıyoruz. Bir ECOSOC üyesi ve Global Compact imzacısı olarak FAO'nun "1 Milyar Aç İnsan" kampanyasına TOBB olarak destek verdik.

2009 Yılı Yaratıcı Kalkınma Fikirleri projesinde Birleşmiş Milletler ve Dünya Bankası ile işbirliği yaptık. Birleşmiş Milletler'in İstanbul'da düzenlenen 4. En Az Gelişmiş Ülkeler Konferansına önemli bir destek verdik. Bu nedenle, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak, UNDP tarafından hazırlanan "Kalkınmada Özel Sektör İçin Engeller ve Fırsatlar" başlıklı raporu son derece önemsiyoruz. Raporun kamuoyuyla paylaşılmasına destek vermiş olmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Tüm bu proje bazlı işbirliklerinin yanı sıra UNDP ile işbirliğimizi kurumsallaştırdık. Bildiğiniz üzere, İstanbul Uluslararası Özel Sektör ve Kalkınma Merkezi (IICPSD)'nin Yönetim Kurulu'nda yer alıyoruz. Özellikle az gelişmiş ülkelerde, özel sektörün gelişmesine yönelik önemli bir misyon üstlenen bu yapıda, Kalkınma Bakanlığımız, TİKA ve UNDP ile birlikte çalışmaktan son derece memnunuz.

Burada özellikle etkinliği giderek artan TİKA'nın Merkez'in başarısı için çok önemli olduğunu düşünüyorum. Kalkınma yardımları konusunda ciddi bir atılım yapan ve en ciddi bağışçı ülkelerden biri haline gelmemizi sağlayan TİKA'yı da tebrik etmek istiyorum.

Girişimciliğin yanı sıra, özel sektör olarak yoksulluğun azaltılmasında rol üstlenebileceğimiz bir diğer alan da mesleki eğitimidir. Mesleki eğitim, hem işverenler için, hem de çalışanlar için zenginleşmenin anahtarıdır.

Bu kapsamda TOBB olarak önemli çalışmalar yapıyoruz.

Küresel krizin ardından 2010 yılında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İŞKUR ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitemiz ile birlikte UMEM Beceri'10 projesini hayata geçirdik. Türkiye genelinde toplamda 6.259 kurs açtık. 80 binin üzerinde vasıfsız insanımıza mesleki eğitim verdik. Yerel odalarımız vasıtasıyla bunların 45 binini iş sahibi yaptık. Bu insanlarımızın hayatlarının değişmesinde önemli bir rol oynadık. Şimdi meslek liselerinin yönetiminde özel sektörün rolünü artıracak bir model üzerinde çalışıyoruz.

Mesleki eğitimdeki bu deneyimimizi diğer ülkelerle paylaşabilmek için İstanbul Uluslararası Özel Sektör ve Kalkınma Merkezi (IICPSD) ile birlikte 'Sürdürülebilir İstihdam için Küresel İttifak'ı harekete geçirdik. Merkez ile eşgüdüm içerisinde çalışarak, 13 Haziran 2013'te "Özel Sektörün Mesleki Eğitimde Rolü: Türkiye'den Dersler" Konferansını düzenledik. Şimdi de az gelişmiş ülkelere deneyimlerimizi aktarıyoruz.

Bugün sizlere aktardığım projelerin yanında benzer amaçlara hizmet eden onlarca proje üzerinde çalışıyoruz. Bu projelerin tamamında amacımız, özel sektör eliyle yoksulluğun azaltılmasına ve istikrara katkıda bulunmaktır. Arzumuz ihtiyacı olanlara balık vermek yerine, onlara doğrudan balık tutmayı öğretmektir. UNDP ile gerçekleştirdiğimiz projelerin özünde de bu felsefe yatmaktadır.

Bu felsefeyi her platformda yaymak ve yoksullukla mücadelenin sadece sosyal yardımlarla alakalı olmadığını herkesin benimsemesini sağlamak son derece önemli. Biliyorsunuz, önümüzdeki sene G20 zirvesi Türkiye'de yapılacak. Bu kapsamda, G-20'nin iş dünyası kanadı B-20'ye önümüzdeki sene başkanlık edeceğiz. Bu platformda da girişimciliğin desteklenmesi ve mesleki eğitimin güçlendirilmesine ilişkin görüşlerimizi en üst perdeden dile getireceğimden emin olabilirsiniz.

Ben değerli katkılarınız ile konferansımızın çok başarılı geçeceğini düşünüyorum. Elbirliği ile yoksullukla mücadelede ciddi adımlar atacağımıza inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

*KALKINMA AJANSLARI
ÇALIŞTAYI*

16 Eylül 2014, Ankara

Bugün burada Türkiye'nin geleceği için çok büyük bir rol üstlenen Kalkınma Ajansları üzerinde fikir alışverişi yapmak için bir araya geldik.

Özel sektörün asli temsilcileri olan oda ve borsalarımız ile Kalkınma Ajanslarının nasıl daha yakın çalışabileceğini tartışacağız. Ayrıca, bugüne kadar kalkınma ajanslarının yapısında gördüğümüz aksaklıkları doğrudan işin sahibi Bakanımız Cevdet Yılmaz'a aktaracağız.

Burada işin sırrı istişaredir. İstişare edenler hem yanlışları daha kolay görürler, hem de doğru yolu daha kolay bulurlar. Bu kapsamda, istişareyi kendine düstur edinmiş bir Bakanımız olduğu için çok şanslıyız. Bugünkü istişare sonrasında da yerel kalkınma hamlemiz için önemli kararlar alınacağından eminiz. Tüm temennimiz, kamu-özel sektör diyalogunun her platformda artarak devam etmesi, ortak aklın egemen olmasıdır.

Kalkınma ajansları, son derece doğru bir yaklaşımla;

1. Kamunun bilgi birikimi ile,
2. Özel sektörün dinamizmini ve pratik iş yapma refleksini bir araya getirerek, kalkınmayı yerelden başlatmak için kuruldu.

Biz de TOBB camiası olarak, bu yerel kalkınma anlayışına hem maddi, hem manevi destek verdik. Çünkü artık hepimiz çok iyi biliyoruz ki bugünün dünyasında merkezden karar almakla olmuyor. Ankara'dan karar alalım, Anadolu'dan ses gelsin dönemi bitti. Çünkü, her ilimizin ihtiyaçları farklı.

Yerel hedefler koymalı ve bu hedefler etrafında kenetlenmeliyiz. Yerel değerlerimizi, şehirlerimizi öne çıkarmalıyız. Çünkü; dünyanın yeni markaları artık ülkeler değil, şehirler.

Rakamlar da bunu çok net ortaya koyuyor. 1950'de dünya genelinde nüfusu 1 milyonun üzerine olan şehir sayısı 77 idi. Bugün 436'ya çıktı. Bu şehirlerde ise toplamda 179 milyonun insan yaşıyordu, şimdi 1,4 milyar insan yaşıyor. Şehirlerin son 60 yılda ne kadar hızlı büyüdüğünü görüyorsunuz. Ama önümüzdeki yıllarda bu büyüme artarak devam edecek.

2025'e geldiğimizde nüfusu 1 milyonun üzerinde olan şehir sayısı 616'ya çıkacak. Bu şehirlerin toplam nüfusu ise 2,1 milyara yaklaşacak. Müthiş bir rekabet. Geride kalan şehir kaybedecek. Kendini gösterenler yarının yıldız şehirleri olacak. Bu noktada geri kalmamak için, illerimizin bu kıyasıya rekabetten başarılı biçimde, yüzünün akıyla çıkması lazım. Bunun da 5 temel koşulu var;

1.Koşul: Önce insan

Şehirleri marka haline getirecek olan en başta o şehirde yaşayan insanlar. Şehirde yaşayan insanların mümkün olduğunca nitelikli olması şehri kalkınmasında fark yaratacaktır. Yani her şeyin başı eğitim. Mesleki eğitimden, üniversite eğitimine kadar her alanda başarılı olmak zorundayız.

2. Koşul: Yaşam Kalitesi

İlinizdeki nitelikli insanları tutmak ya da yüksek niteliklere sahip insanların şehrinize gelmesini istiyorsunuz. Ne yapacaksınız? Cevap kolay; bu insanları mutlu edecek, kaliteli bir ortam sağlayacaksınız. Yaşanabilir şehirler oluşturacaksınız. Fabrikanızda çalışacak mühendisin gidebileceği hastane de, sosyal imkanlar da olacak.

3. Koşul: Özel sektör dostu iş ortamı

Şehre nitelikli insan gücünü çektik, onlara kaliteli bir ortam da sağladık. Üçüncü aşamada onlara uygun iş ortamını da sağlamamız lazım. Şehrimizde nitelikli insanların çalışabileceği, çok yönlü ve nitelikli bir işletmeler ağı da olmazsa olmaz. Bunun için de güçlü bir özel sektöre ihtiyacınız var. Sadece olanı korumayı değil, olmayanı getirmeyi de amaçlayacağız. Girişimcilerin ve yatırımcıların desteklenmesini birinci öncelik haline getireceğiz.

4. Koşul: Şehrin Diğer Şehirlerle ve Ülkelerle Bağlantısı

Günümüzün yükselen eğilimlerinden bir diğeri de güçlü bağlantılar. Artık kendi içime kapanayım, kendi yağımdayım kavrayım dönemi bitti. Şehirlerin ticaretlerini güçlendirmesi için gelişmiş hava, deniz ve kara bağlantılarına ihtiyacı var. Bunun en güzel örneği Güneydoğu illerimiz. Irak açılınca bu illerin çehrelerinin nasıl değiştiğini hep beraber gördük. Demek ki bölgelerimizi ulaşabileceği tüm çevre coğrafyayla birlikte değerlendirmemiz gerekiyor.

5. Koşul ise Güçlü Liderlik:

Tüm bu koşulların eşgüdümlü biçimde sağlanabilmesi için son bir koşul daha var. O da ilde güçlü bir liderliğin, iradenin olması. Eğer ilde bunları hayata geçirecek güçlü bir irade varsa, beraber çalışacak bir ortak akıl varsa, başarı peşi sıra gelir. İşte bu liderliği ortaya koyacak asli unsurlar da Kalkınma Ajansları ve Oda-Borsalardır. Eğer Kalkınma Ajansları ile Oda-Borsalar birlikte çalışırsa, yerelde özel sektör odaklı bir kalkınmayı hayata geçirirse bizim onlarca yıldız şehrimiz olur. Küresel rekabette öne çıkarız, Türkiye hedeflerine güvenle yürür.

Kalkınma Ajanslarının yerelde özel sektörün gelişimine odaklanmasını nasıl sağlarız diye konuşacağız. Ajansların yönetim yapısındaki aksaklıkları nasıl iyileştireceğimizi irdeleneceğiz. Bu ülkenin kıt kaynaklarını illerimiz için nasıl daha akılcı harçayabileceğimizi konuşacağız. Ama tüm bunları konuşurken, aslında, illerimizin, bölgelerimizin ve Türkiye'nin geleceğini konuşuyor olacağız.

*AVRUPA BİRLİĞİ ÜYE ÜLKE
BÜYÜKELÇİLERİ İLE ÇALIŞMA
TOPLANTISI*

25 Kasım 2014, Ankara

Biz iş dünyası olarak, birleşik bir Avrupa'nın, kıtamızda barış ve güvenliği sürdürmenin en güvenilir aracı olduğuna inanıyoruz. Biz iş dünyası olarak, birleşik bir Avrupa'nın, küreselleşme baskısıyla baş etmenin en güvenilir aracı olduğuna inanıyoruz.

Bu gerçek, tüm ülkeler için geçerlidir. 21nci yüzyılın getirdiği sorunlarla hiçbir ülke tek başına baş etme gücüne sahip değildir. Türkiye, 28 AB üyesi ülke gibi, birçok nedene ilaveten, küreselleşme baskısıyla mücadele etmek için AB içinde yer almak istiyor.

Elbette, Türkiye AB'ye üye olmak için tüm kriterleri yerine getirmek zorundadır. Bu, bizim yapmamız gereken ev ödevimizdir. Ev ödevimizi yaparken sizin yardımınıza ihtiyacımız var.

Bugüne kadar, Türkiye'nin ev ödevlerini yerine getirmek için gerçekleştirdiği reformlara sağladığınız katkıyı takdirle karşılıyoruz. Zira bu reformlar, toplumumuzun modernleşmesi ve halkımıza daha iyi hizmet için zorunlu adımlardır.

Türkiye AB katılım sürecinin gerektirdiği hiçbir konu sadece teknisyenler tarafından çözülemez. Aksine, süreç son derece siyasidir. Sürecin başarılı olması için, cesur siyasilere liderliğine, gözetimine ve rehberliğine ihtiyaç vardır. Avrupa fikrine inanan sizin gibi mükemmel diplomatlara ihtiyaç vardır.

Bu nedenle, İtalya Dönem Başkanlığının genişleme sürecine ve Türkiye-AB ilişkilerini derinleştirmeye dönük inancını, çabasını takdirle karşılıyorum. Bu çerçevede, 2015 yılında Letonya ve Lüksemburg dönem başkanlıklarından da benzer yaklaşımı ümit ediyoruz. TOBB, bugüne kadar olduğu gibi, bundan böyle de ülkelerinizle kapsamlı bir işbirliği içinde olmaya devam edecektir.

Burada Avrupa Birliği'nin bir dostu olarak bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Küresel ekonomi ve çevre coğrafyamız oldukça zorlu bir dönemden geçiyor. Her gün yeni bir sorunla karşı karşıya kalıyoruz. Yeni dengenin ne zaman ve nasıl oluşacağını da hiçbirimiz kestiremiyoruz.

Bu dönemde, doğal olarak AB de, hem içeride, hem de dışarda birçok tehdit ile karşı karşıya kalıyor. İçeride, ekonomik krizden kurtuluşun yolları aranıyor. Avro bölgesinin geleceği sorgulanıyor. Avrupa demokrasinin en eskisi olan ve Avrupa entegrasyonunda son derece önemli rolü olan Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmayı isteyebileceği konuşuluyor.

Biz, Türkiye olarak Avrupa entegrasyonunda geri adım manasına gelecek her türlü ihtimali son derece sakıncalı görüyoruz. Avrupa entegrasyonundan herhangi bir çözüme, kuşkusuz, Avrupa karşıtı güçleri ateşleyecektir.

Zira AB karşıtı güçler, son dönemde AB içinde maalesef önemli zemin kazanmıştır. Bu çok ciddi bir gelişmedir. AB'nin içinden gelen tehditlerin yanı sıra, AB dışında da birçok sıkıntı bulunmaktadır.

Ukrayna'da yaşananlar hepimizin malumu. Enerjide arz güvenliği ile komşularında açık bir tehdit arasında kalan bir AB hepimizi rahatsız ediyor. Bunun yanında yanı başımızdaki Orta Doğu ve Kuzey Afrika coğrafyasında giderek artan istikrarsızlığın ne zaman çözüme kavuşacağı belirsiz. Böyle, bir portre ile karşı karşıyayız.

Türkiye'de "İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batırmak" diye bir laf vardır. Yani, başkasının hatalarını konuşurken, özeleştiri yapmayı da ihmal etme deriz. Burada, AB'nin karar almadaki ataletinin ve özellikle genişleme sürecindeki duraksamanın bugün gelinen noktada çok önemli olduğu kanaatindeyim.

AB'yi "sadece bürokrasi üreten kurum" imajından kurtarmak gerekiyor. Güçlü bir liderlikle, karar alan bir Avrupa Birliği, bugün her zamankinden daha önemlidir.

Avrupa Birliği Ukrayna ile bütünleşme sürecini çok daha erken başlatabilseydi, AB'nin enerji arz güvenliği açısından çok önemli olan Türkiye ile enerji faslı müzakereleri tamamlanmış olsaydı, belki bugün çok daha istikrarlı bir konumda olabilirdik.

Genişleme politikasını Avrupa Birliği üzerinde bir yük olarak görmek son derece yanlıştır. Avrupa Birliği, mevcudu korumayı değil, geleceği planlamayı seçtiği zaman "kazan-güç" olacaktır. Biz, Avrupa Birliği'nden bu liderliği bekliyoruz. Avrupa Birliği'nin bu liderliği hak ettiğini düşünüyoruz.

Bu hem Avrupa Birliği, hem Türkiye, hem de küresel sistem için çok önemlidir. Emin olun, AB tarafında genişleme yönünde açık bir taahhüt olursa, güçlü bir irade ortaya konulursa, Türkiye'de reform süreci için motivasyon daha yüksek olur.

AB'nin son dönemde istihdam, büyüme ve rekabetçilik konularına odaklanma kararlığını son derece önemli buluyorum.

AB'nin artık giderek daha fazla, halkın ekonomik ve sosyal alandaki gerçek ihtiyaçlarına çözüm üretmesi gerekir.

Tüm AB kurumlarının enerjisini bu çok zor, fakat aynı zamanda, bir o kadar da önemli konulara yoğunlaştırmasını diliyorum.

Biz bu konuları, başkan yardımcısı olduğum EUROCHAMBRES'da da tüm detaylarıyla tartışıyoruz. Önerilerimizi AB kurumlarına aktarıyoruz.

Aralık ayından itibaren yürüteceğim B20 Başkanlığında da aynı öncelikleri gündeme getirmeye devam edeceğim.

Ekim ayında, Avrupa Parlamentosu Genel Kurul salonunda gerçekleştirdiğimiz Avrupa Şirketler Meclisi toplantısında da bu konuları vurgulamıştım.

B20 Dönem Başkanı olarak, Avrupa'da ve küresel düzeyde büyüme ve istihdamı hedefleyen girişimlere destek vereceğiz. Burada daha fazla Avrupalı şirketi B20 sürecine dahil etmemiz gerekiyor. Sizden bu konuda destek bekliyorum.

Size dağıtılan iki sayfalık bilgi notunda da bu konuya ne kadar önem verdiğimizizi göreceksiniz. Daha fazla AB şirketinin B20 sürecine dahil olması, Avrupa'nın rekabet gücü sorunlarının daha görünür olmasını ve çözüm bulunmasını sağlayacaktır.

Aynı zamanda, bu süreç Türkiye ile ekonomik ilişkilerin bir sonraki aşamaya geçirilmesi açısından da faydalı olacaktır. Malumunuz hükümetimiz ekonomide yeni bir reform hamlesi açıkladı.

Bu Türkiye'nin orta teknoloji bir ülkeden, yüksek teknoloji bir ülkeye geçiş konusunda ne kadar kararlı olduğunun göstergesidir.

Bu sıçrama döneminde Türkiye'ye yatırım yapan ortaklarımız, eminiz yarının kazananları olacaktır.

Lütfen ileriye gören ve fırsatları kovalayan şirketlerinizi B20 Türkiye sürecine yönlendirin. Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği ile derin bir iktisadi bütünleşme mevcuttur. Ancak, gümrük birliğinde eksiklikler var ve işleyişinde sorunlar yaşıyoruz. Örneğin, malların özgürce dolaşımının önündeki vize ve taşıma kotaları engelleri vardır. Geri Kabul ve Vize kolaylaştırma süreci önemli bir adımdır.

Ancak, bu bir süreçtir. Bu sürecin tamamlanmasını beklemeden, pratik bir çözüm bulmak zorundayız. Zira Dünya Bankası'nın Gümrük Birliği raporunda da bu hususlar ayrıntılı biçimde ortaya konuldu. TOBB olarak çağın şartlarına göre modernize edilmiş veya kapsamı genişletilmiş bir gümrük birliği düzenlemesi istiyoruz. Bunu da, katılım sürecini hızlandıracak, bütünleşmeyi derinleştirecek bir adım olarak görüyoruz.

Konuşmamda değinmek istediğim son husus ise, Avrupa için de son derece önemli olan, TTIP'dir. Bu girişim ekonomik olarak son derece etkileyici bir büyüklüğü temsil edecek. Engellerin olmadığı bir Trans-Atlantik pazarı geliştiriyor. TOBB olarak her zaman serbest ticaretten yanayız. Ancak, TTIP ve TPP gibi büyük anlaşmaların sonuçlarından son derece tedirginiz.

Türkiye ile AB ile gümrük birliği içinde olan bir ülkenin böyle bir anlaşma dışında bırakılmaması gerekir. Avrupalı ortaklarımızın da Türkiye'nin TTIP'te olmadığı bir senaryoda ne tür çarpıklıklarla ve haksızlıklarla karşı karşıya kalabileceğimizi tahmin edebildiğini sanıyorum.

B20 TÜRKİYE TOPLANTISI
15 Aralık 2014, İstanbul

Sizleri dünya başkentlerinden İstanbul'da ağırlamaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Asya ile Avrupa'yı birleştiren, son yıllarda sağlanan ekonomik başarılarla geleceğin iş ve finans merkezleri arasına giren İstanbul'a hoş geldiniz.

Doğrusunu söylemek gerekirse, başlangıç toplantımızın bu kadar ilgi görmesinden son derece mutluyuz. Bugün bu salonda 36 ülkeden özel sektör temsilcileri var. 220 şirketi, 87 oda ve iş örgütünü ve 30'un üzerinde sivil toplum kuruluşunu temsil eden 500 civarında katılımcı var.

Geçtiğimiz ay Avustralyalı dostlarımızdan B20 bayrağını aldığımızdan beri oldukça yoğun bir şekilde 2015 için hazırlanıyoruz.

Bugün hazırlıklarımızı ve planlarımızı küresel iş dünyasının liderleri, sizlerle paylaşmak için bir araya geldik. Toplantımızın açılışında Başbakan Yardımcımız Ali Babacan'ı da ağırlamanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Kendisi 13 yıldır Türkiye'yi G20'de büyük bir başarıyla temsil ediyor. Bu yıl da G20 Türkiye Yönlendirme Kurulu'nun başkanı olarak tüm G20 faaliyetlerinin koordinasyonunu yürütüyor. Bugün bizlerle G20 Türkiye dönem başkanlığının önceliklerini ve tabi G20'nin iş dünyasından yani B20'den beklentilerini paylaşacak. B20 Türkiye Yürütme Kurulu olarak kendisine bize ve B20'ye verdiği tüm destek için şükranlarımızı sunuyoruz.

Biliyorsunuz bu sene 2010'da resmi olarak başlayan B20'nin altıncı yılı. Ben G20 ve tabi ki B20 işlerine ilk girdiğimde küresel krizin ortasındaydık. Cannes Zirvesi'ne gittiğimizde Yunanistan'ın borç yeniden yapılandırmasını konuşuyorduk. O günden beri G20 çok işler başardı, küresel ekonomiyi çok önemli tehditlerden kurtardı. Ama krizin ateşinden uzaklaştıkça hepimizi biraz rehabet kapladı. Ama aslında hepimiz çok iyi biliyoruz ki, durum böyle değil.

Küresel ekonomi son 6 yıldır ilginç bir dönemden geçiyor. Doğru bildiklerimizin yanlış, yanlış bildiklerimizin doğru olduğunu görüyoruz. Beklentilerin ne kadar hızlı değişebildiğini görüyoruz. En büyüklerin nasıl sıkıntıya düşebildiğine, yenilikçi girişimcilerin nasıl parlayan yıldız olabildiğine şahit oluyoruz.

Küresel olarak sağlam bir büyümeyi sağlayamıyoruz. Bir tarafı düzelttiğimizde diğer tarafta bir aksama gözluyoruz. 10 bin km batımızdaki bir ülkede biri hapsirse, 10 bin kilometre doğumuzdaki bir ülke hasta oluyor. Para bolluğunun biteceği, parasal sıkışmanın başlayacağı günleri konuşuyoruz. Ama hiç birimiz bunun nasıl bir etkisi olacağını kestiremiyoruz.

Eskiden verimliliği artırmak için ekonomik aktiviteyi dar bir alana toplamaya çalışırdık, bugün giderek büyüyen şehirlerimize nasıl sığacağımızı kara kara düşünüyoruz. Hızla büyüyen orta sınıfın artan tüketim talebi bir yandan hepimizin iştahını kabartıyor, bir yandan da yerkürenin bu talebi nasıl karşılayacağı sorunu hepimizi korkutuyor.

Eskiden projelerimize finansman bulmak için uğraşırdık, şimdi para da var, proje de. Ama ikisi de birbirine uzaktan bakıyor. Aradaki köprüyü nasıl kuracağımızı, yatırımlara nasıl para akıtacağımızı tartışıyoruz.

Enerji her zaman olduğu gibi “game changer” yani oyunu değiştiren olma özelliğini koruyor. Ama bu sefer oyun bildiğimizin aksine gelişiyor.

Kaya gazından, yenilenebilir enerji teknolojilerine kadar çok ilginç alternatifler ortaya çıkıyor.

Brent petrol fiyatının ortada ciddi bir kriz beklentisi olmamasına rağmen yaklaşık yüzde 50 düştüğü günleri yaşıyoruz.

Eskiden ticaret büyümenin motoruydu. Her yıl küresel büyümenin 2-3 katının üstünde ticaret artışı oluyordu. Son yıllarda yavaş büyüme hızlarının da altında ticaret artışı görüyoruz.

İkinci dünya savaşından bu yana ticarete serbestleşmeyi konuşuyorduk, şimdi küresel ekonominin geleceği için çok tehlikeli olan tarife dışı engelleri konuşuyoruz.

Ticaretin yavaşladığı dönemde herkes iç pazarını koruma derdine düşmüş durumda. Mega bölgesel anlaşmalar bir yanda ilerliyor, çok taraflı müzakereler öbür tarafta can çekiyor.

İşte böyle bir dönemden geçiyoruz. Charles Dickens’ın 150 yıl önce söylediği gibi

“Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü,

- Hem akıl çağıydı, hem aptallık,
- Hem umut baharı, hem de umutsuzluk kışıydı,
- Hem her şeyimiz vardı, hem hiçbir şeyimiz yoktu”

Böyle bir dönemde hiçbirimizin tek başına ayakta kalma şansı yok. Çıkışı birlikte bulmak zorundayız. Küresel ekonomiyi kapsayıcı ve sağlam bir büyüme patikasına ancak birlikte çekebiliriz. Çünkü küresel sorunlara küresel cevaplar bulmamız lazım.

İşte bu yüzden G20 çok önemli. İşte bu yüzden G20 Türkiye dönem başkanlığı ana amacını “Kapsayıcı ve Sağlam Büyüme” yani “Inclusive and Robust Growth” olarak belirledi. Ben bu vizyonu için Cumhurbaşkanımıza, Başbakanımıza ve Ali Babacan nezdinde hükümetimize ve bizle bu vizyonu paylaşan tüm G20 hükümetlerine teşekkür etmek istiyorum.

Küresel ekonomi sağlam bir büyüme için yol haritasını ararken hükümetler ile iş dünyaları arasında işbirliğinin artırılması son derece önemli. İşte bu yüzden G20’nin iş dünyası kanadı olan B20’yi daha da güçlendirmeliyiz.

Bunun yolu da G20 ile daha fazla mesai harcamaktan, birlikte doğruyu aramaktan geçer. Ben G20 Türkiye dönem başkanlığının bu anlamda bir milat olacağına inanıyorum.

Bu sabah Babacan bizimle beraber, akşam yemeğinde de G20 sherparaları ile bir araya geleceğiz. İlk defa B20 ile G20 Sherparaları arasında bu kadar kapsamlı bir etkileşim olacak. Ben bu yaklaşımdan büyük fayda sağlayacağımızdan eminim.

Yıl boyunca hükümetlerimizle çok yakın çalışacağız, yılın sonunda da G20 zirvesinin hemen öncesinde gerçekleştireceğimiz B20 Zirvesi ile liderlerimize iş dünyasının sorunlarını doğrudan aktarabileceğiz.

Biz de bu yıl Avustralya'dan devraldığımız B20 bayrağını daha da yukarı çıkarmayı amaçlıyoruz. B20'nin 2015 serüvenini 3 ana prensip üzerine inşa ediyoruz. Devamlılık prensibimiz, B20'nin geçmiş dönem başkanlıklarında ortaya çıkan kıymetli çalışmaların sürdürülmesi düşüncesine dayanıyor. B20'nin de G20 gibi çok yıllık bir gündemi olması gerektiğine inanıyoruz. Her sene B20'nin yapısını yeniden kurarak başarıya ulaşamayız.

Biz iş adamları olarak bunu şirketlerimizden çok iyi biliyoruz. Devamlılık başarıyı getirir. Bunun için işe B20 Avustralya'nın G20 liderlerine iletmiş 20 öneri ile işe başlayacağız. Bu 20 öneri nasıl hayata geçer? Bu 20 öneriyi nasıl iyileştiririz diye soracağız.

Ayrıca, yine geçtiğimiz sene üzerinde çalışılan görev güçlerini ve çalışma gruplarını temel görev güçleri olarak bu yıl da devam ettireceğiz. Ticaret, Altyapı ve Yatırımlar, Büyümenin Finansmanı, İstihdam ve Yolsuzlukla Mücadele alanında çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Bu grupların her birine de dev şirketlerimizin liderleri başkanlık edecek. Yabancı eş başkanlarımızla birlikte bütün yıl çalışmaları yürütecekler. Ticaret grubunun başkanlığını dünyanın en güçlü kadınları listesinde ilk 3'e giren, Sabancı Holding'in YK Başkanı Güler Sabancı yapacak.

Bu grupta dünyanın en büyük iş örgütü olan ICC'nin Başkanı ve aynı zamanda Standard and Poors gibi şirketleri bünyesinde barındıran McGraw Hill Financial'ın YK Başkanı Terry McGraw ile birlikte çalışacaklar.

Altyapı ve Yatırımlar grubumuzun başkanlığını yurtiçinde ve yurtdışında gerçekleştirdiği başarılı yatırımlarla yıldızı parlayan Doğuş Holding'in YK Başkanı Ferit Şahenk yapacak.

Büyümenin Finansmanı grubumuzun başkanlığını sıfırdan milyar dolarlık banka kurmak gibi müthiş bir deneyimi olan FİBA Holding YK Başkanı Hüsnü Özyeğin yapacak. İstihdam grubumuzun başkanlığını ülkemizin en büyük holdingi, en fazla istihdam sağlayan şirketi olan Koç Holding'ten YK üyesi Ali Koç yapacak.

Ali Bey, bu grupta 150 işveren örgütünün çatı kuruluşu olan IOE'nin başkanı Daniel Funes di Rioja ile çalışacak.

Yolsuzlukla mücadele grubumuzun başkanlığını ise son yıllarda Godiva ve United Biscuits satın almalarıyla göğsümüzü kabartan Yıldız Holding YK Başkanı Murat Ülker yapacak.

Kısacası 5 görev gücünde de tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Devamlılığı sağlamak adına kuracağımız bir diğer yapı da "B20 Advocacy Leadership" adını vereceğimiz B20 Liderlik mekanizması olacak.

Burada her ülkeden politika tasarım süreçlerinde etkin 2-3 iş insanını, odayı veya iş örgütünü belirleyeceğiz.

Sonuçta oluşacak bu 50-60 kişilik ekip önerilerimizin G20 hükümetleri nezdinde lobi-sinin yapılmasında büyük fayda sağlayacak. Aynı zamanda bu grup B20'nin sürekliliğinin sağlanmasında daimi bir liderlik mekanizması olabilecek.

Çalışmalarımızın temelini oluşturan ikinci prensibimiz ise kapsayıcılık. Biz B20'nin iş dünyasının menfaatleri için bir şeyler yapmak isteyen herkese açık olması gerektiğini düşünüyoruz.

Bizim için çokuluslu şirketlerimiz de KOBİ'lerimiz de, gelişmiş ülkelerimiz de gelişmekte olan ülkelerimiz de çok değerli.

Bunun için iki yeni mekanizma kuruyoruz. Öncelikle KOBİ'ler ve girişimciler için öneriler geliştirecek KOBİ'ler ve Girişimcilik Görev Gücünü kuruyoruz.

Bu grubumuzun başkanlığını da Türkiye'nin orta büyüklükte bir şehri olan Afyon'da KOBİ'lerin yurtdışına açılması için ciddi çalışmalar yapan, kendisi de başarılı bir girişimci olan Melih Yurter yapacak.

Bu yeni görev gücü ile G20 ülkeleri arasında kayıtlı istihdamın üçte ikisini sağlayan KOBİ'ler ilk defa B20 platformunda biz de varız diyecek.

B20'de kapsayıcılığı artırmak adına, ikinci olarak dünyanın dört bir yanında bölgesel istişare toplantıları düzenleyeceğiz.

Burada iki amacımız var. Öncelikle G20'de az temsil edilen yükselen piyasa ekonomilerini B20 sürecine daha da fazla katmak istiyoruz.

İkinci amacımız ise bu toplantılarla G20 dışındaki ülkelerin de B20 gündemi hakkındaki fikirlerini alacağız.

Burada iş dünyası olarak G20 – G20 dışı ayrımı yapamayız. Çünkü G20 dışı ülkelerdeki şirketler de bizim partnerlerimiz. Onlarla ticaret yapıyoruz, ortaklıklar kuruyoruz. Bu yüzden onların da sesi olmalıyız.

B20 çalışmalarımızı temellendirdiğimiz üçüncü prensip ise Connectivity yani bağlantıların güçlendirilmesi. Malumunuz G20'de çok farklı tipte ülke var. Bazıları küresel ekonomiye daha entegre, bazıları ise kendilerini dezavantajlı hissediyorlar.

Bu farklı yapılardan dolayı, mutabakatla karar almakta zorlanıyoruz. Biz bu durumu bağlantıları güçlendirerek aşabileceğimize inanıyoruz. Bunu tüm görev güçlerimizde yatay bir alan olarak ele alacağız.

Bu kapsamda, ticaretin artması önünde ciddi bir engel oluşturan lojistik bağlantıları nasıl geliştireceğimizi tartışacağız. Tedarik zincirlerine eklenmenin kolaylaştırılması için iş bağlantılarındaki sorunları irdelleyeceğiz.

İnternet ekonomisinden tüm ülkelerin aynı şekilde faydalanabilmesi için dijital bağlantıların kuvvetlendirilmesini çalışacağız.

Gördüğünüz gibi yoğun bir B20 2015 gündemi ile karşınızdayız. Ben buradan Türk iş dünyasının lideri olarak şirketlerimizin değerli yöneticilerine seslenmek istiyorum. Üzülerek söylüyorum ki maalesef küresel ekonomiye yön verilen platformlarda yeterince yer almıyoruz.

Bundan önceki 5 yılda B20'de aktif olarak yer alan şirket sayımız bir elin parmaklarını geçmez. Eğer Türk iş dünyasının menfaatlerini savunmak istiyorsak, eğer küresel şirketlerimiz daha da artsın istiyorsak bunu değiştirmeliyiz.

Bunun için Türk şirketlerinin tepe yöneticilerinden oluşacak 100 kişilik bir Business Leaders Forum yani İş Liderleri Forumu kuruyoruz. 2015 yılı boyunca B20 çalışmalarımızı bu 100 kişi ile sürdüreceğiz. Gelin aramıza katılın, küresel oyuncu olma yolunda bir adım atın.

Oldukça önemli bir yıla giriyoruz. Küresel ekonominin sorunları Türkiye'de tartışılacak, çözümler bu salonlardan çıkacak. Ben Türkiye'nin eşsiz konumuyla, İtalya ile Çin arasındaki en büyük sanayi gücü olmasıyla, Avrupa'nın altıncı büyük ekonomisi olarak çok başarılı bir G20 dönem başkanlığı geçireceğinden eminim.

Tüm küresel iş dünyasını bize katılmaya, B20'ye katkı sağlamaya davet ediyorum.

*DEDE KORKUT KİTABI TANITIM
TOPLANTISI*

11 Mart 2015, Ankara

Her toplum, geçmişin meydana getirdiği bir organizmadır. Kavimlerin gerçek kılavuzları gelenekleridir, kültürel ve tarihsel miraslarıdır. Geleneksiz yani milli ruhsuz hiçbir uygarlık geleceğe sağlam adımlarla ilerleyemez.

Elbette değişim önemlidir. Zamanın ruhunu algılamak, çağı yakalamak zorunludur. Ancak bir millet, kendi medeniyetinin üzerine yeniyi inşa etmelidir. Fikirler geçmişin evlatları, geleceğin anaları ve her vakit zamanın tutsağıdır. Geçmişini bilmeyen toplumlar, geleceğe sağlam adımlarla yürüyemez.

Bu ülkenin tarihi bilinmeyi hak ediyor, geleceğe ışık tutuyor, koyduğumuz büyük hedeflere pusula oluyor. İşte bu vizyonla ve Ahilik geleneğinin günümüzdeki temsilcisi ve mirasçısı olarak, kültürel mirasımıza sahip çıkıyoruz. Türk özel sektörünün çatı kuruluşu olmanın sorumluluğuyla, kadim kültürel değerlerimizi muhafaza ediyor ve gelecek nesillerimize aktarıyoruz.

Her sene, önemli bir eseri, daha önce benzeri olmamış içerikte ve kalitede hazırlıyor ve basıyoruz. Bunları da hem yurtiçinde, hem de yurtdışında dağıtarak, kültürümüzün tanınmasını ve yayılmasını sağlıyoruz.

Bugüne kadar milli şairimiz Mehmet Akif, Türk ve İslam mutasavvıfı Yunus Emre ve büyük üstat Necip Fazıl'ın eserlerini hazırlamıştık. Bu yıl da, Türk edebiyatının en muazzam örneklerinden birinin basımını gerçekleştirdik. Türklerin bilinen en eski kadim destanlarından, Oğuz Türklerinin büyük destanı; Dede Korkut hikâyelerini kitaplaştırdık.

Tüm bu eserleri okudukça, ülkemizin, şanlı mazimize yaraşır bir şekilde, dünyadaki yeri tarihteki yerine yakışan, dünyanın en büyük ülkelerinden biri olacağına dair güvenim artıyor. Kendisi de bir Türkmen olan Başbakanımızın, bugün burada aramızda bulunarak, bu işe verdiği önemi göstermesinden de, ayrıca büyük mutluluk duyuyoruz.

Pek çok kişi, Dede Korkut kitabının, çocuk hikâyelerinden oluştuğunu düşünür. Elbette çocuk hikâyeleri de kıymetli ve anlamlıdır. Ama Dede Korkut'a bu şekilde bakmak, zihnimizi ve fikrimizi küçük bir alana sıkıştırıp bırakır. Bilakis, Dede Korkut, büyükler için, hatta yöneticiler için, millet ve ülkesi için mücadele etmeyi hayat tarzı olarak benimseyenler için, son derece faydalı ve değerli bir başvuru kitabıdır.

Dede Korkut Kitabı'ndaki hikâyeler, Türklerin Müslüman olması sonrasında, tarih boyunca dilden dile, anlatıcıdan anlatıcıya aktarılan, bir sözlü gelenek ürünüdür. Bunlar ancak 15. ve 16. yüzyılda yazıya geçirilmiştir. Oğuz Türkleri'nin bu büyük destanını, tarih boyunca dilden dile anlatan atalarımıza ve kaleme sarılıp kâğıda geçirenlere sonsuz şükran borçluyuz.

Dede Korkut kitabı; Türklerin doğaya, insana, anaya, babaya, yoldaşa, dosta, düşmana ve Allah'a bakışının özetidir. Bu kitabı okuyan, Türk örf ve âdetinin, Türk tarihinin özünü öğrenmiş olur. Kitabın orijinali, Oğuz Türkçesi anlatımıyla Osmanlıca kaleme alınmıştır. Dede Korkut kitabı, hakkında pek az çalışma yapılmış tarihi eserlerden birisidir.

Ancak, bunu keşfedenler ve bugüne gelmesini sağlayanlarsa, ne bizim ülkemiz, ne de insanlarımız oldu. Bu da hepimiz için ayrı bir üzüntü kaynağı. Her şeye rağmen, yapılan çalışmaların hepsini çok önemsemek ve ayrı ayrı teşekkür etmek gerekir.

Ne yazık ki, ecdadın bu emanetine de zamanında yeterince sahip çıkamamışız. Orijinal metinleri elimizde tutamamışız. Günümüzde Dede Korkut Kitabı'nın iki orijinal yazması bulunuyor. Bunlardan biri, Almanya Dresden'de, öbürü Vatikan'dadır. Vatikan ve Dresden kütüphanelerindeki Dede Korkut'un orijinal tasvirlerine ulaşabilmek için büyük uğraşlar verdik. Ama ortaya çıkan eseri görünce, tüm bu emeklerimizin boşa gitmediğini de anladık. Vatikan nüshası tıpkıbasımını Türkiye'de ilk kez basılıyor.

Hem Vatikan nüshası, hem de Dresden nüshası tıpkıbasımları ise, bir arada, dünyada ilk kez bu kitapta bulunuyor. Türkçe metne ilaveten ikinci bir cilt ekleyerek, Vatikan ve Dresden'deki iki nüshanın da orijinal halinin tıpkı basımlarını gerçekleştirdik. Amacımız, Türk araştırmacılara metnin orijinalinden çalışma imkânını yaygın bir şekilde sunmaktır.

1.492 sayfadan oluşan bu kitap, 13 aylık bir çalışmanın ürünüdür. Bilimsel araştırmalara kaynak olabilmesi için, akademik veri tabanlı hazırlanmıştır. Ayrıca, geniş muhteva çalışmaları da yapılmış ve okuyucu için de anlaşılır bir dille kaleme alınmıştır. Bu esere özel olarak tasarlanan minyatürler, 18 ayrı sanatçımızın aylar süren çalışmalarıyla ortaya çıkmıştır. Tarihimizde; 18 ayrı sanatçının 20 ayrı minyatür yaptığı ilk orijinal eser de bu kitaptır. Bu bakımdan da bu çalışma ayrı bir özelliğe sahiptir.

Çok uzun ve yoğun bir çalışmadan sonra ortaya çıkan bu eserin, kıymetli bir değer taşıdığına inanıyorum. Gerek içerisindeki orijinal minyatürler, gerek açıklamalı anlatımlar, gerekse sadeleştirilirken benimsenen üslup, her yaşta insanımızın anlayacağı bir seviyede kaleme alındı. Yani bu kitap, Dede Korkut'un, Türk milletinin her kesimi tarafından keşfedilmesini sağlayacak bir çalışma oldu. Bu bakımdan her yaştan ve kültürden insanımızın bu çalışmayı büyük bir zevkle okuyacağından eminim.

Dede Korkut kitabımız, değerli akademisyen hocalarımız Prof.Dr. İlhan Genç başkanlığında; Prof.Dr. Atabey Kılıç ve Prof.Dr. Hakkı Aksoyak tarafından hazırlanmıştır. Kitabın minyatürlerini ise Habibe Şimşek başkanlığında geniş bir sanatçı ekip, hazırlamışlardır. İsimlerine kitapta yer vermekten ayrı bir gurur duyduğumuz saygıdeğer hocalarımıza ve sanatçılarımıza, kıymetli emekleri için ayrıca teşekkür ediyorum.

Bu kitapta kullanılan Vatikan ve Dresdner nüshalarının tıpkıbasım izinlerinin alınmasında büyük emekleri geçen TOBB'deki çalışma arkadaşlarım Yasin Ekmen ile Werner Gruber'i ve bu kitabın hazırlanması işini baştan sonra üstlenen Hasan Erbay'ı da ayrıca yürekten tebrik ediyorum.

İlk prestij baskılarını Cumhurbaşkanımıza ve Başbakanımıza sunmuş olduğumuz bu değerli eseri bugün kamuoyuna sunuyoruz. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu olarak, çağlar boyunca, öğüt ve ibretleriyle bizlere kılavuz olan, Dede Korkut kimliğini, yeniden ülkemize sunmanın kıvancını paylaşıyoruz. Bu muazzam eseri, bu kıymetli haliyle yayınlamayı bize nasip ettiği için de Cenab-ı Hakk'a şükrediyorum. Allah milletimizin birlik ve beraberliğini hep daim kılsın. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

*TÜRK-ARAP EKONOMİ
FORUMU*

1 Nisan 2015, İstanbul

Farklı kültürlerin, dinlerin, kıtaların buluşma noktası ve medeniyetlerin beşiği İstanbul'da sizleri ağırlamak bizim için büyük mutluluk.

Forumda yer alan Arap ülkelerinin devlet adamlarına ve tüm işadamlarına katılımlarından dolayı şükranlarımı sunuyorum. Son 6 yıldır dünya, hızlı bir ekonomik ve siyasi değişim içinde. Bu değişimi özellikle bizim coğrafyamız çok daha güçlü hissediyor. Elbette her değişim süreci sancılıdır.

Türk özel sektörü olarak biz, coğrafyamızda bugün yaşananları, doğacak yeni bir geleceğin sancıları olarak görüyoruz. Ancak doğacak bu "geleceğin" sakat mı, yoksa sağlıklı mı olacağı bizim elimizde. Bu coğrafyanın köklü milletleri olarak biz ortak hareket eder, "birlikte rahmet ve bereket, ayrılıkta azap var" öğüdüne uyarsak, sağlıklı bir gelecek bizi bekliyor. İşte o zaman bölgemizi istikrarlı ve müreffeh hale getirebiliriz.

Türkler ve Araplar olarak bizler yüzyıllar boyunca birlikte yaşadık. Müşterek bir hayat tarzı geliştirdik. Tarihin derinliklerinden gelen ortak değerlerimiz ve kültürümüz sayesinde, herkesten kolay diyalog kurma ve anlaşabilme imkanına sahibiz. Her şeyden önemlisi, inancımız gereği, birbirimizi kardeş ilan ettik. Bizi başkalarından farklı kılan bu özelliklerimiz sayesinde, bugün karşımıza çıkan değişim sürecini rahmete ve ortak kazanca çevirmek zorundayız.

Ne yazık ki bugüne kadar, ekonomik alanda bu ortaklığı yeterince tesis edemedik. Atlantik Okyanusu'ndan Basra Körfezi'ne kadar uzanan Arap Coğrafyası 370 milyonluk nüfusu ve 2,9 trilyon dolarlık yıllık üretimi ile büyük bir ekonomik güç. Diğer taraftan Türkiye 78 milyon nüfusu ve 800 milyar dolar gayri safi milli hasılası ile bu bölgenin en büyük ekonomisi ve en büyük sanayi ülkesi. İnşaat, turizm ve tarım alanlarında da dünyanın en büyük ekonomilerinden biriyiz. Dahası, ülkelerimizin içinde bulunduğu coğrafyada dünyanın en büyük enerji kaynaklarına sahibiz. Bu kaynaklardan sağlanan çok büyük bir sermaye birikimimiz var.

Küresel enerji ve ticaret koridorlarının da tam merkezindeyiz. Yani değerli dostlarım, Allah bize muazzam nimetler ve fırsatlar vermiş. Ama bize verilen bütün bu imkanlara rağmen, biz kendi üzerimize düşeni yapamadık. Coğrafyamızı daha müreffeh ve istikrarlı hale getirecek en önemli işi beceremedik. Aramızdaki ekonomik ilişkileri yeterince büyütemedik.

2014 yılında Türkiye'nin Arap ülkeleri ile karşılıklı ticareti 45 milyar Dolar oldu. Açık söylüyorum, sahip olduğumuz alanı, doğal kaynakları, nüfusu ve potansiyeli göz önünde bulundurursak bu rakamlar denizde bir su damlasıdır. Bugün Arap ülkeleri 870 milyar dolar ithalat yapıyor. Ama bunun ancak 34 milyar dolarını biz satıyoruz. Biz 242 milyar dolar ithalat yapıyoruz. Ama Arap ülkelerinden aldığımız malların toplamı 10 milyar doları ancak buluyor.

Bunun da büyük çoğunluğu enerji ithalatın geliyor. “Kardeşiz” diyen bizler toplam ticaretimizin sadece %7’sini birbirimizle yaparken, Avrupa Birliği ülkeleri dış ticaretlerinin tam yüzde 45’ini birbirleri ile yapıyor. İşte batının zenginliği bu işbirliğiyle geliyor. Bir Arap atasözünün dediği gibi “Yed Vahid Ma Tısfag.” Yani tek el ile alkışlanamaz. Biz şu an tek elle alkış yapmaya çalışıyoruz. Artık iki elimizi de kullanma zamanı gelmiştir. Ben hepimizin gözlerinde bu umudu görüyorum. Birbirimize inanırsak bunu başarabileceğimizi biliyorum.

Peki, bu arzuladığımız ekonomik işbirliğini nasıl güçlendireceğiz? Ülkelerimiz arasındaki ekonomik işbirliğini istenilen seviyelere çıkarmak için ilk şart gerekli hukuki zeminin oluşturmaktır. Sınırlarımız, ülkelerimiz arasındaki insan, sermaye, mal ve hizmet hareketliliğinin önünde bir engel olmamalıdır. Biz bir taraftan kardeşiz diyoruz, diğer yandan kardeşlik hukukunun gereğini yapmıyoruz.

Bizim kültürümüzde kardeşler birbirinin evine vize alıp değil, selam verip girer. Şunu unutmayın, iş insanları en rahat ulaşabildikleri ülkeyle ticaret yapar. Bu sorunu artık hızla çözmek, ortak bir karar almak zorundayız.

En az insanların serbest dolaşımı kadar önemli bir konu da malların serbest dolaşımıdır. Bu kapsamda, öncelikle dondurulmuş durumda olan Türkiye-Körfez İşbirliği Konseyi Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerinin tamamlanması çok önemlidir. Serbestleşme, aramızdaki ticaret hacminin arzuladığımız seviyelere çıkmasına katkı sağlayacak, işbirliğimizi güçlendirecektir.

Sadece Türkiye ve Arap Ligi arasında değil, bütün bir İslam dünyası arasında serbestleşmeyi sağlamalıyız. TPS-OIC’i artık ne kadar geciktireceğiz? Sadece ticaret anlamında değil, karşılıklı yatırım anlamında da bir Türkiye olarak her türlü işbirliğine hazırız.

Sanayi, turizm, inşaat ve tarım alanlarında müthiş bir tecrübeye sahibiz. Bütün bu alanlarda dünyanın en büyük güçlerinden biriyiz. Diğer yandan bankacılık sektörümüz dünyada marka haline geldi. 2008 küresel krizinden sonra bütün devletler, bankacılık sistemlerine kaynak aktarırken, bizim bankalarımız tek bir kuruş yardıma ihtiyaç duymadı.

Şu an Türk bankacılık sisteminde sermaye yeterlilik rasyosu %15’in üzerinde. Yani diğer ülke ortalamalarının iki katı sağlamlıkta. İşte bütün bu alanlarda Türkiye’nin tecrübe birikimi ile, Arap coğrafyasının sermaye birikimini bir araya getirebilirsek muazzam fırsatlar doğacak. Bu fırsatları iyi görmemiz, iyi değerlendirmemiz gerekiyor.

Birlikte hareket edebileceğimiz diğer bir alan da, üçüncü ülkelerde birlikte çalışmak, beraber dünyaya açılmaktır. Bu kapsamda B20 çalışmaları büyük önem taşıyor. Bildiğiniz gibi dünyanın en büyük 20 ülkesinin bir araya geldiği G-20 oluşumu var.

G20 içinde küresel ekonomik meseleler görüşülüyor, ortak çözümler ve işbirliği fırsatları aranıyor. Bu 20 ülkeden biri olan Türkiye 2015 yılında G-20’nin dönem başkanlığını yürütüyor. G-20’nin iş dünyası kanadı olan “Business 20”, yani B-20’nin dönem başkanı da benim.

Dönem başkanlığımızda, küresel iş dünyasının ticaret, altyapı ve yatırımlar, büyümenin finansmanı, istihdam, yolsuzlukla mücadele ve KOBİ'ler ve girişimcilik alalarında çalışıyoruz. Bu yıl içinde G20 ülkelerinin iş dünyalarını, bu ülkelerin liderleri ile bir araya getirecek, sorunlarının çözümü noktasında liderlere kendi önerilerimizi sunacağız.

Dünyanın dört bir yanından iş örgütleri ve dev şirketlerin CEO'ları bu çatı altında buluşuyor. Ancak görüyorum ki üyelerimizin büyük bir kısmı batı dünyasından. Biz yapıyı değiştirmek için bir ilki gerçekleştirdik. Dünyanın farklı coğrafyalarında B-20 bölgesel toplantılarını hayata geçirdik. Bu toplantıların ilkinin de Suudi Arabistan'da yaptık.

Ayrıca Finansman ve altyapı komitelerinde İslami Finans Sistemi konusunu gündeme soktuk. Amacımız dünyanın farklı bölgelerinde yapılan altyapı yatırımlarına finansman aranırken, bizlerin elindeki İslami finans kaynaklarının da kullanılmasını sağlamak. Yani İslami Finansman sistemini dünyaya yaymak.

Buradan tüm Arap kardeşlerime, işadamlarına sesleniyorum. Sizler de gelin, bu çatı altında yerinizi alın. Destek verin. Bu coğrafyanın sorunlarını çözmemize ve ortak fırsatlarımızı daha güçlü savunmamıza esini daha fazla duyurmamıza katkı verin. Sesimizi duyurmamız gereken kitle bu oluşumun içinde bizi bekliyor.

Özellikle bizlerin bu coğrafyaya yeni bir tohumu ekmemiz gerekiyor. Arap dünyasının nüfusu 2050 yılında 600 milyona ulaşacak. Bu çok büyük bir hazinedir. Benim burada söylediğim toprağın altında olan hazine değil, toprağın üstünde olan hazine, yani dünyanın her tarafına mal satabilecek Arap girişimcilerdir. Yeni Arap neslini, başarılı girişimcilere dönüştürecek tohumu şimdiden atmalıyız. Zira girişimcilik demek, zenginlik demektir.

Türkiye'nin son 30 yıldaki zenginleşme hikayesinin anahtarı da Türk girişimcileridir. Biz Türkiye Odalar ve Borsaları Birliği ve B20 Türkiye olarak sahip olduğumuz birikim ve networkle bu konuda sizlere her türlü desteği sağlamaya hazırız.

Türk iş dünyası olarak dileğimiz, Arap kardeşlerimiz ile ilişkilerimizi daha da derinleştirmek, çok boyutlu hale getirmektir.

Peygamber Efendimiz bir hadisi şerifinde şöyle der: "Kul, din kardeşine yardımcı olduğu sürece, Allah da onun yardımcısı olur."

Biz kardeşlerimizle deneyimlerimizi paylaşmaya hazırız. Arap coğrafyasını ve ülkemizi rakip olarak değil, bir bütünün tamamlayıcı unsurları olarak görüyoruz. Birlikte çalışmalı, birlikte yükselmeliyiz. İnanıyorum ki, onuncusunu düzenlediğimiz bu forum bölgesel işbirliği imkânlarının masaya yatırılmasına, Arap kardeşlerimizle ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

Genel Kurul yayınlarına;
**Cep Telefonu ve Tabletinizdeki
QR Code** uygulamasını kullanarak
veya
<http://tobb.org.tr> internet adresindeki
“**yayınlar**” bölümünden
ulaşabilirsiniz

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No: 252
(Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 Çankaya / ANKARA

w w w . t o b b . o r g . t r